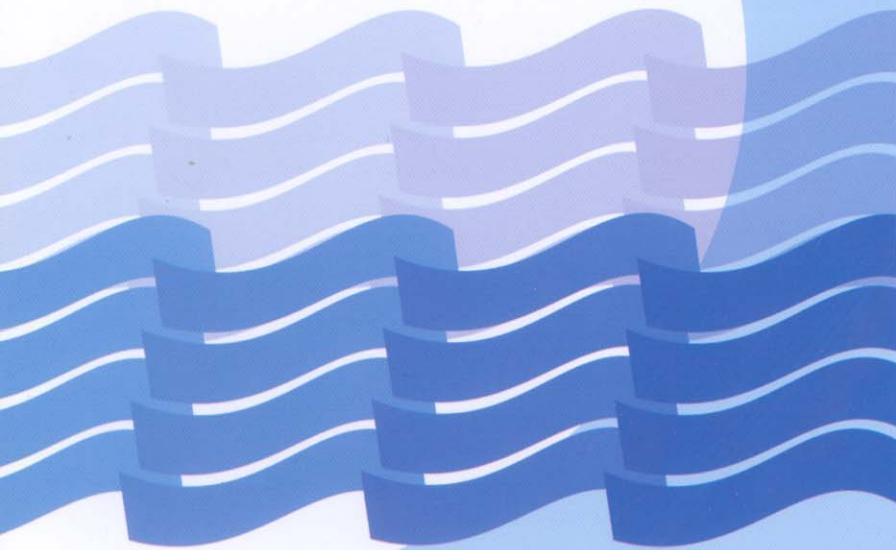

متمم فرهنگ فنی آبیاری و زهکشی

(فصل - ۲۰ فن شناسی رایانه)

پیشگفتار

امروزه نقش و اهمیت ضوابط ، معیارها و استانداردها و آثار اقتصادی ناشی از به کارگیری مناسب و مستمر آنها در پیشرفت جوامع ، تهیه و کاربرد آنها را ضروری و اجتناب ناپذیر ساخته است . نظر به وسعت دامنه علوم و فنون در جهان امروز ، تهیه ضوابط ، معیارها و استانداردها در هر زمینه به مجامع فنی - تخصصی واگذار شده است .

با در نظر گرفتن مراتب فوق و با توجه به شرایط اقلیمی و محدودیت منابع آب در ایران تهیه استاندارد در بخش آب از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و از این رو طرح تهیه استانداردهای مهندسی آب کشور وزارت نیرو در جهت نیل به این هدف با مشخص نمودن رشته های اصلی مهندسی آب اقدام به تشکیل مجامع علمی - تخصصی با عنوان کمیته ها و زیر کمیته های فنی نموده که وظیفه تهیه این استانداردها را به عهده دارند .

استانداردهای مهندسی آب با در نظر داشتن موارد زیر تهیه و تدوین می گردد:

- استفاده از تخصص ها و تجارب کارشناسان و صاحب نظران شاغل در بخش عمومی و خصوصی
- استفاده از منابع و ماخذ معتبر و استانداردهای بین المللی
- بهره گیری از تجارب دستگاههای اجرایی ، سازمانها ، نهادها ، واحدهای صنعتی ، واحدهای مطالعه ، طراحی و ساخت
- ایجاد هماهنگی در مراحل تهیه ، اجرا ، بهره برداری و ارزشیابی طرحها
- پرهیز از دوباره کاریها و اتلاف منابع مالی و غیر مالی کشور
- توجه به اصول و موازین مورد عمل موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و سایر موسسات معتبر تهیه کننده استاندارد

آگاهی از نظرات کارشناسان و صاحب نظرانی که فعالیت آنها با این رشته از مهندسی آب مرتبط می باشد موجب امتنان کمیته فنی واژه های آب خواهد بود.

ترکیب اعضاء کمیته

اسامی اعضاء کمیته فنی شماره ۲۰ که در ترجمه فصل ۲۰ (فن شناسی رایانه) متمم فرهنگ فنی آبیاری و زهکشی مشارکت داشته‌اند به ترتیب حروف الفباء به شرح زیر می‌باشند:

کارشناس کشاورزی	آقای محمدرضا آل یاسین
کارشناس هیدرولیک	آقای فیروز تربیت
کارشناس سیویل	آقای حمید غنی زاده
کارشناس مکانیک سیالات	آقای محمد باقر قلی زاده
کارشناس هیدرولوژی	آقای محمد حسین موسوی

کمیته فنی شماره ۲۰ طرح تهیه استانداردهای مهندسی آب کشور تحت عنوان "کمیته واژه‌های آب" در تاریخ آذرماه سال ۱۳۶۲ بمنظور توصیف، وضع و انتخاب اصطلاحهای تخصصی آب و رشته‌های وابسته و مالا" تدوین فرهنگهای تخصصی آب تشکیل شد. ترجمه فرهنگهای تخصصی از زبانهای خارجی، بخشی از فعالیتهای کمیته واژه‌های آب به شمار می‌رود و به این منظور چندین فرهنگ در زمینه‌های گوناگون مهندسی آب انتخاب و برنامه‌هایی جهت ترجمه جزئی یا کلی آنها تدوین شده است.

کمیته تاکنون فرهنگ بین‌المللی هیدرولوژی از انتشارات مشترک سازمان یونسکو و سازمان جهانی هواشناسی و همچنین فرهنگ فنی سدها از انتشارات کمیسیون بین‌المللی سدهای بزرگ را ترجمه و چاپ نموده است.

کار بعدی کمیته تجدیدنظر در ترجمه فرهنگ فنی آبیاری و زهکشی^۱ از «انتشارات کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زهکشی» می‌باشد. این فرهنگ در سال ۱۳۵۴ توسط کمیته ملی آبیاری و زهکشی به فارسی برگردانده شد. با توجه به اینکه اخیراً این فرهنگ توسط کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زهکشی مورد تجدیدنظر قرار گرفته است لذا کمیته واژه‌های آب تصمیم دارد ترجمه قبلی این فرهنگ را مورد تجدیدنظر قرار دهد.

در سال ۱۳۵۹ توسط کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زهکشی، ضمیمه‌ای به فرهنگ مزبور اضافه شد. چون این ضمیمه تاکنون به فارسی برگردانده نشده است، لذا کمیته تصمیم گرفت که ترجمه آن را در اولویت کار خود قرار دهد.

متمم فرهنگ آبیاری و زهکشی

فرهنگ فنی آبیاری و زهکشی در ۱۶ فصل در سال ۱۹۶۷ توسط کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زهکشی به دو زبان انگلیسی و فرانسه به چاپ رسید. در جلسه هیئت اجرایی این کمیسیون در سال ۱۹۷۴ در شهر بِن تصمیم گرفته شد، با توجه به پیشرفت تکنولوژی و استفاده از تکنیکهای جدید در آبیاری و زهکشی، لغات و اصطلاحات این رشته‌ها نیز به فرهنگ اضافه شود. به این منظور در ادامه فصول فوق، متمم این فرهنگ در چهار فصل تهیه شد و در سال ۱۹۸۰ به چاپ رسید.

عناوین فصول این متمم به شرح زیر می‌باشد:

فصل ۱۷ - کنترل محیط زیست،

فصل ۱۸ - تحلیل سیستمهای منابع آب ،

فصل ۱۹ - سیستمهای خودکار در آبیاری و زهکشی و کنترل سیلاب ،

فصل ۲۰ - فن‌شناسی رایانه.

متن اصلی متمم فرهنگ به دو زبان انگلیسی و فرانسه تهیه شده است. در برگردان فارسی از متون هر دو زبان استفاده شده است با این توضیح که در برخی از تعاریف بیشتر از زبانی استفاده شده که موضوع مورد بحث را روشن تر و واضح تر بیان نموده است. در صورت نزدیک بودن تعریف دو واژه، واژه ارائه شده در متن با علامت نک. (نگاه کنید) به شماره واژه مورد نظر ارجاع داده شده است.

ترجمه اولیه فصل ۱۸ - (تحلیل سیستمهای منابع آب) توسط آقای دکتر جمشید خیرابی انجام شده که بعداً به وسیله کمیته تخصصی واژه‌های آب (شماره ۲۰) مورد اصلاح و تجدیدنظر قرار گرفته است.

کمیته واژه‌های آب در نظر دارد ترجمه هر فصل را به صورت پیش‌نویس منتشر نموده و برای نظرخواهی ارسال نماید. پس از اعمال اصلاحات و تجدیدنظرهای لازم ، مجموعه در یک مجلد به چاپ خواهد رسید.

فصل بیستم - فن شناسی رایانه

- 14001 - Access دسترسی
Accès
مربوط است به فرایند قرار دادن مطالب در حافظه.
- 14002 - Access time or cycle time زمان دسترسی یا چرخه زمانی
Temps d'accès ou cycle de base
زمان لازم برای آنکه یک واحد یادستگاه ذخیره سازی در شرایطی قرار گیرد که بتواند پس از داده شدن دستور این کار داده را دریافت یا منتقل کند.
- 14003 - Accumulator انباشگتر
Accumulateur
۱- بخشی از واحد محاسبه و منطق رایانه می تواند بعنوان حافظه میانی (رابط)، برای جمعهای جبری و سایر عملیات فوری بکار برده شود.
۲- ثبات با (غیر قابل دسترسی) با دستیابی صفر (Zero-Access) (و تجهیزات وابسته) در واحد محاسبه که در آن، جمعهای و سایر نتایج محاسباتی و منطقی تشکیل می شوند؛ واحدی در کامپیوتر رقمی که در آن اعداد با هم جمع زده می شوند.
- 14004 - (Adder or summer) جمع کننده
Additionneur
دستگاهی که بعنوان خروجی. مجموع دو یا بیش از دو عدد را که در ورودی تعریف شده اند، بدست می آورد. غالباً، دارای امکان حفظ و ابقاء داده در آن نسبت، یعنی، پیام خروجی تا زمانی باقی می ماند که سیگنالهای ورودی برقرار و حاضر باشند.
- 14005 - (Address) آدرس
Adress
برچسب، نام یا شماره ای که ثبات، محل یا واحدی را مشخص می کند که در آنجا اطلاع ذخیره می شود.
- 14006 - (Address modification) تغییر آدرس

فرایند تغییر بخش آدرسی دستور ماشین، توسط یک دستور کددار.

Modification d'adress

14007 - Algorithm ۱۴۰۰۷ - الگوریتم

Algorithme

یک رویه گام به گام ثابت برای بدست آوردن یک نتیجه معین، در حل یک مسئله پیچیده به شکل ساده. همچنین یک دستور کلی تشکیل شده از تعداد محدودی گام یا مرحله.

14008 - Analog ۱۴۰۰۸ - آنالوگ، قیاسی

Analogie

نمایش کمیتهای عددی بوسیله متغیر فیزیکی، مانند انتقال، چرخش، ولتاژ، یا مقاومت (در برابر رقمی)

14009 - Analog channel ۱۴۰۰۹ - کانال قیاسی

Canal analogique

کانالی که بر روی آن اطلاع منتقل شدنی می تواند هر مقداری بین حدود تعریف شده در کانال را بپذیرد.

14010 - Analog computer ۱۴۰۱۰ - رایانه قیاسی

Calculateur analogique

رایانه‌ای که خروجی را بر پایه اندازه ورودی تولید نماید. ورودی دارای طبیعت پیوسته است، همانند ارتفاع یک اهرم، یا دمای یک محلول. رایانه‌ای (یا دستگاه محاسبه) که اعداد را به کمیتهای قابل اندازه گیری نظیر ولتاژها، مقاومتها، چرخشها یا نظایر آن تبدیل (ترجمه) می کند.

14011 - Analog data ۱۴۰۱۱ - داده‌های قیاسی

Donnée analogique

نمایش فیزیکی یک اطلاع، بطوری که نسبت واقعی با اطلاع اصلی داشته باشد. سیگنالهای الکتریکی در یک کانال تلفنی، نمایش داده‌های قیاسی صدای اصلی است.

14012 - Analog device ۱۴۰۱۲ - دستگاه قیاسی

System analogique

مکانیسمی که بوسیله آن اعداد بشکل کمیتهای فیزیکی نمایش داده می شوند. مانند، طول در یک خط کش مهندسی، یا جریانهای ولتاژدار در یک تحلیل‌گر دیفرانسیل یا یک رایانه قیاسی

14013 - Analog-digital-analog converter system سیستم مبدل قیاسی، رقمی - قیاسی

Convertisseur analogique numérique analogique

تبدیل سریع، بلادرنگ داده را بین رایانه‌های رقمی و قیاسی انجام می‌دهد.

14014 - Analog model مدل قیاسی

Modelle analogique

یک نوع مدل که از مجموعه ویژگیها برای نمایش مجموعه دیگری استفاده می‌نماید.

14015 - Analog network شبکه قیاسی

Réseau analogique

مدار یا مدارهایی که به کمک آنها می‌توان متغیرهای فیزیکی را بگونه‌ای که بتوان نسبتهای ریاضی را بین متغیرها بیان و حل نمود نمایش می‌دهد، یا اینکه امکان حل بی‌واسطه آنها را توسط دستگاههای الکتریکی یا الکترونیکی فراهم می‌آورد.

14016 - Analog representation نمایش قیاسی

Représentation analogique

نمایشی که در آن مقادیر گسسته وجود ندارد و متغیرها به شکل پیوسته می‌باشد.

14017 - Analog - to - digital converter مبدل قیاس به رقمی

Convertisseur analogique

وسیله‌ای که حرکت فیزیکی یا ولتاژ الکتریکی را به عوامل رقمی تبدیل می‌کند، مانند، تبدیل گردش یک میله به یک ورودی عددی.

14018 - Analysis تحلیل

Analyse

بررسی روشمند یک مساله بوسیله یک رویه منطقی، و تفکیک مساله به واحدهای مرتبط مجزا بمنظور مطالعات بیشتر بعدی.

14019 - Argument آرگومان، شناسه

Argument

۱- عامل ارجاع کننده مشخص به منظور پیدا نمودن عنصر یا تابع مورد نظر در یک جدول.

۲- متغیری که مقدار آن به مقدار یک تابع بستگی دارد. بهنگام استفاده از تابع آرگومانها، پس از نام تابع در یک پرانتز قرار می‌گیرند. محاسبات تعریف شده در تابع، با استفاده از متغیرهایی که بعنوان پارامتر تعیین شده‌اند انجام می‌پذیرد.

۱۴۰۲۰ - واحد محاسبه و منطق 14020 - Arithmetic and logic unit A.L.U

Unite logique et arithmétique

بخشی از سخت افزار رایانه که در آن عملیات ریاضی و منطق انجام می‌شود. بخش محاسبه، معمولاً شامل یک انباشتگر، چند ثبات ویژه برای ذخیره سازی عملوندها و نتایج تکمیل شده به وسیله مدار ترتیبی برای انجام ضرب، تقسیم و سایر عملیات مربوطه می‌باشد.

۱۴۰۲۱ - دستور محاسبه 14021 - Arithmetic statement

Instruction arithmétique

نوعی فرترن (یا دستور استاندارد رمزی که یک محاسبه عددی را تعریف می‌کند).

۱۴۰۲۲ - آرایه 14022 - Array

Tableau

یکسری عناصر، که با الگوی معینی مرتب شده‌اند.

۱۴۰۲۳ - اسمبلر 14023 - Assemble

Assembleur

عمل فراهم نمودن برنامه‌ای به زبان «ماشین» از یک برنامه به زبان نمادین، با جایگزین کردن کدهای عملیاتی ماشین به جای کدهای عملیاتی نمادین و آدرسهای مطلق یا جابه‌جا پذیر به جای آدرسهای نمادین.

۱۴۰۲۴ - اسمبلر 14024 - Assembler

Assembleur

یک برنامه رایانه‌ای که روی داده‌های ورودی نمادین عمل می‌کند تا از چنین داده‌هایی دستورهای ماشین تولید شود. برخی عملیات عبارتند از: ترجمه کدهای عملیاتی نمادین به دستورهای عملیاتی رایانه، تخصیص محل به دستورهای بعدی یا محاسبه آدرسهای مطلق از آدرسهای نمادین. یک اسمبلر معمولاً کدهای نمادین ورودی را به دستورهای ماشین، مورد به مورد، ترجمه می‌کند و در خروجی همان تعداد دستور یا ثابت‌ها تولید می‌شود که در کدهای نمادین ورودی وجود دارد.

14025 - Assembly system سیستم اسمبلی ۱۴۰۲۵ -

Systeme d'assemblage

- ۱- یک سیستم خودکار (نرم افزار) که شامل یک زبان و یک برنامه زبان ماشین است. چنین برنامه‌هایی وظایفی نظیر بازبینی، بهنگام سازی و غیره را انجام می‌دهند.
- ۲- یک سیستم اسمبلی از دو مولفه تشکیل شده است. یک زبان نمادین و یک برنامه اسمبلی که برنامه‌های منبع^۱ (مبدأ) را که به زبان نمادین نوشته شده‌اند به زبان ماشین ترجمه می‌کند.

14026 - Autocode خودکد ۱۴۰۲۶ -

Autocodage

استفاده از خود رایانه، برای تهیه برنامه به زبان ماشین از طریق کدهای درشت

14027 - Automatic code کد خودکار ۱۴۰۲۷ -

Autocode

کدی که به ماشین امکان ترجمه یک زبان نمادین به زبان ماشین را برای ماشین خودکار یا عملیات رایانه فراهم می‌آورد.

14028 - Automatic data processing (A.D.P) پردازش خودکار داده‌ها ۱۴۰۲۸ -

Traitement automatique de données

پردازش داده‌ها به وسیله سیستمی از ماشینهای الکترونیکی یا الکتریکی که به یکدیگر متصل بوده و نسبت بهم متاثرند، تا میزان دخالت انسان و حضور او را در سیستم به حداقل برسانند.

14029 - Automatic data processing system سیستم پردازش داده‌های خودکار ۱۴۰۲۹ -

Système de traitement automatique de données

بیان کلی توصیفگر یک مجموعه نسبت متاثر بهم از روالها، فرآیندها، روشها، کارکنان، و دستگاه خودکار پردازش داده، بمنظور انجام یک سری عملیات پردازش پیچیده.

14030 - Automatic programming برنامه‌سازی (نویسی) خودکار ۱۴۰۳۰ -

Programmation automatique

تکنیکی که به کمک آن ماشین می‌تواند تعریف راه‌حل مساله را به یکسری از روالها و عملیات رتبه‌بندی که

بطور خودکار کدبندی شوند، تبدیل نماید.

14031 - Auxiliry equipment ۱۴۰۳۱ - تجهیزات کمکی

Equipement auxilliaire

تجهیزات جانبی یا دستگاههایی که بطور مستقیم با واحد پردازشگر مرکزی، در ارتباط نیستند.

14032 - Availability, or operating rates ۱۴۰۳۲ - قابلیت دستیابی یا نرخهای عملکرد

Disponibilite

نسبت یا درصدی از زمان در طی یک دوره معین، که از تقسیم زمان درست کارکردن [کارکردن مطلوب] بخشی از دستگاه به کل مدت زمان آن پیروی بدست می آید. همچنین نسبت عملکرد نامیده می شود.

14033 - Batch ۱۴۰۳۳ - دسته

Lot

دسته ای از اسناد و مدارک که به عنوان واحدی جداگانه، به منظور هدفهای پردازشی در نظر گرفته می شوند.

14034 - Binary ۱۴۰۳۴ - دودویی

Binaire

۱- یک سیستم عددی بر مبنای ۲ به جای ۱۰ که در نوشتن تنها از رقمهای ۰ و ۱ استفاده می کند.
۲- خاصیت درونی، یا حالتی که در آن تنها دوشق موجود است، همانند سیستم عددی دودویی که از ۲ به عنوان مبنای استفاده می کند و در آن تنها، رقمهای ۰ و ۱ بکار می روند. (وابسته است به عدد دهدهی که بشکل دودویی کدبندی شده و بوسیله سیستمهای عددی تعیین می شود.)

14035 - Binary search ۱۴۰۳۵ - جستجوی دودویی

Dichotomie

روش یافتن یک عنصر در یک جدول مرتب شده با نصف کردن پی درپی فاصله مورد جستجو و پس از آن بررسی آن نیمه ای که حدس زده می شود عنصر مورد نظر در آنجا وجود داشته باشد.

14036 - Binary - to - decimal conversion ۱۴۰۳۶ - تبدیل دودویی به دهدهی

تبدیل یک عدد دودویی به معادل دهدهی اش. به بیان دیگر، تبدیل یک عدد در مبنای دو به عددی در مبنای ده.

14037 - Bit ۱۴۰۳۷ - بیت

Bit

یک واحد اطلاعاتی است که دلالت بر حضور یا غیاب یک خاصیت، مثل وجود یا نبود یک پالس (ضربان) الکتریکی یا ناحیه مغناطیسی می‌کند؛ این کلمه مخفف معنای رقم دودویی است.

14038 - Bite ۱۴۰۳۸ - بایت

Bite

اصطلاح کلی است که دلالت دارد بر بخش قابل اندازه‌ای از تعدادی ارقام دودویی که بدنبال هم قرار گرفته‌اند و معمولاً بصورت یک واحد در نظر گرفته می‌شود. ممکن است مترادف با (word)، اما معمولاً کوچکتر، باشد.

14039 - Block diagram ۱۴۰۳۹ - نمودار جعبه‌ای

Bloc diagramme

۱- نمایش ترسیمی منطق رشته‌ای از گامهای ارزشمند و عملی در یک نمودار پردازش داده‌ها.
۲- نمایش ترسیمی سخت‌افزار یک سیستم رایانه‌ای.
هدف اصلی این نمودار، تعیین مسیرهایی است که از طریق آنها، اطلاعات یا جریانهای کنترلی بین بخشهای مختلف یک سیستم رایانه تعقیب می‌شوند. نباید آنرا با فلوچارت (روندنما) اشتباه کرد.

14040 - Block sort ۱۴۰۴۰ - مرتب‌سازی جعبه‌ای

Triparblocs

مرتب کردن به روشی که در آن قسمتهای دارای بالاترین اولویت کلید مجزا می‌شوند. معمولاً این عمل جداسازی برای بخشهای مختلف نیز اعمال شده و در انتهای بخشهای جدا شده برای تشکیل پرونده اصلی به هم وصل می‌شوند.

14041 - Blocking ۱۴۰۴۱ - دسته‌بندی کردن

Blocage

۱- ترکیب دو یا چند عدد (آمار) به شکل یک دسته.
۲- برای کاهش موثر تعداد شروع و توقفها از این روش استفاده می‌شود و در آن معمولاً دو یا چند مورد یا گروهی از موارد با هم ترکیب می‌شوند.

14042 - Blocks

۱۴۰۴۲ - قطعه‌ها

Bloc

اطلاعاتی که به شکل مجموعه به نوارهای مغناطیسی اضافه شده و یا از آن برداشت می‌شود. (گاهی به آنها اطلاعات فیزیکی نیز گفته می‌شود). یک مجموعه اطلاعات (رکورد فیزیکی) ممکن است حاوی یک یا چند اطلاع باشد (که به آنها رکورد منطقی گفته می‌شود) این اطلاعات را می‌توان برای کاهش زمان شتاب و توقف نوار به تعدادی بلوک کاهش داد.

14043 - Buffer

۱۴۰۴۳ - میانگر

Tampon

مدار جداکننده‌ای که برای جلوگیری از عکس‌العملهای مدار راه‌اندازی شده بر روی مدار راه‌انداز مربوطه به کار برده می‌شود.

14044 - Buffered computer

۱۴۰۴۴ - رایانه با میانگر

Calculateur tamponné

سیستم محاسباتی با یک دستگاه حافظه که به منظور هماهنگ کردن سرعت کند دستگاههای ورودی - خروجی، با سرعت بالای رایانه، داده ورودی و خروجی را به طور موقت در خود ذخیره می‌کند. بنابراین امکان همزمانی در عملیات ورودی - خروجی رایانه میسر می‌گردد. اساساً یک ترفند برای انتقال داده‌ها و استفاده کارآ از میانگر است، زیرا میانگر با تستهای مکرری که انجام می‌دهد دسترسی به کانال داده‌ای را میسر می‌سازد.

14045 - Buffer storage

۱۴۰۴۵ - حافظه میانگر

Memoire tampon

- ۱- هر وسیله‌ای که اطلاعات را در حین انتقال به طور موقت در خود ذخیره نماید.
- ۲- حافظه ثانوی، که منحصراً برای جمع‌آوری و انتقال داده، بین حافظه داخلی و خارجی استفاده می‌گردد.
- ۳- حافظه‌ای که به منظور آسان کردن انتقال داده، بین دو وسیله ذخیره‌کننده اطلاعاتی که سرعتهای ورودی و خروجیشان هماهنگ نیست به کار برده می‌شود.
- ۴- یک عضو هماهنگ‌کننده و تنظیم‌کننده سرعت بین دو نوع مختلف حافظه: معمولاً داخلی و خارجی.
- ۵- یک دستگاه ورودی که اطلاعات از حافظه خارجی یا ثانوی، درون آن جمع‌آوری شده و به سهولت به حافظه داخلی منتقل می‌شود.
- ۶- یک دستگاه خروجی که اطلاعات از حافظه داخلی در آن کپی شده و برای انتقال به حافظه جانبی یا ثانویه در آن نگهداری می‌شود. محاسبه تا زمانی ادامه می‌یابد که انتقال بین حافظه میانگر و حافظه ثانوی

و یا داخلی، یا بالعکس آن وجود دارد.

14046 - Bug

۱۴۰۴۶ - خطا

Bug

۱- هر عیب مکانیکی، الکتریکی یا الکترونیکی که ایجاد زحمت، یا بروز نقص در عملیات رایانه می‌کند. این اشکال ممکن است به هنگام کد کردن برنامه (برنامه‌نویسی) نیز به وجود آید. (اگر کسی تا اندازه‌ای، از به کار بردن این واژه تردید دارد می‌تواند آن را «عملکرد» بنامد.

14047 - Calling sequence

۱۴۰۴۷ - توالی فراخوان

Séquence d'appel

مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های اساسی که از آنها به منظور انتقال فرمان به یک برنامه‌ریز استفاده می‌شود و معمولاً پس از اجرای دستورالعملها و کامل شدن زیربرنامه، سیستم به حالت اولیه برمی‌گردد.

14048 - Capacity

۱۴۰۴۸ - گنجایش

Capacité

۱- حد بالا و یا پایین موارد و یا اعدادی که ممکن است در ثبات یک رایانه (مثلاً انباره) مورد پردازش قرار گیرد. وقتی مقادیر از این حدود فراتر روند، رایانه دچار وقفه شده و نیاز به عملیات ویژه برای ادامه کار دارد.

۲- مقدار کلی اطلاعاتی که یک بخش از رایانه بتواند ذخیره کند یا بر روی آن کار انجام دهد که معمولاً برحسب کلمه در واحد زمان بیان می‌شود.

۳- قابلیت یک سیستم مشخص برای ذخیره نمودن داده‌ها، قبول ارتباطات، پردازش داده‌ها و یا تولید گزارشها.

14049 - Card

۱۴۰۴۹ - کارت

Carte mécanographique

یک صفحه کاغذی، در اندازه و شکل یکسان که یا پانچ (منگنه) شده‌اند و یا به شکل آرایه‌های متنوعی که قابل حس الکترونیکی باشند درآمده‌اند، یا به طور بصری بتواند وسیله اسکنرها یا پیکاب فتوالکتریک حس شوند. کارت استاندارد ۱۸/۷cm طول و ۸/۲۵cm عرض دارد و دارای ۸۰ ستون و ۱۲ محل برای منگنه شدن است.

14050 - Card punching

۱۴۰۵۰ - منگنه کردن کارت

Perforation de cartes

روش ابتدایی برای تبدیل اطلاعات پایه به کارتهای منگنه شده. اپراتور مدرک منبع را می خواند و با فشردن کلید، اطلاعات را به سوراخهای منگنه شده تبدیل می کند. (نک. ۱۴۱۶۵)

۱۴۰۵۱ - کارت خوان 14051- Card reader

Lecteur de cartes

این واحد جانبی ، سوراخهای منگنه شده در کارت را به پالسهای الکتریکی تبدیل می نماید و داده را به منظور پردازش به حافظه رایانه منتقل می کند.

۱۴۰۵۲ - سیستم حامل 14052 - Carrier system

Multiplexeur

وسیله ای که توسط آن تعدادی کانال از طریق یک خط ارتباطی با مدوله کردن (تغییر شکل دادن) هر کانال با فرکانسهای حامل مختلف ایجاد می شود و برای بازگرداندن سیگنال این کانالها به حالت اولیه در گیرنده، از روش آشکارسازی یا مدوله کردن استفاده می شود.

۱۴۰۵۳ - لامپ اشعه کاتدی 14053 - Cathode - ray tube

Tube a rayons cathodiques

یک لامپ خلاء الکترونیکی که دارای صفحه نمایشی است، اطلاعات حاصل از طیف های شبکه ای تولید شونده از طریق منتشرکننده حرارتی که خود تحت اثر نقاط باردار یا فاقد بار است را نشان می دهد.

۱۴۰۵۴ - نمایشگر لامپ اشعه کاتدی 14054 - Cathode - ray tube display

Tube 'daffichage a rayons

معمولاً بر روی هر پایانه کامپیوتر نمایشگر دودویی وجود دارد. یکی از این بیتهای نمایشگر مشخص کننده برابری کلمه حافظه و دیگری می تواند مشخص کننده یکی از عوامل زیر باشد.

الف - دستورالعمل بعدی

ب - محتوای هر محلی از حافظه

ج - محتوای انباره

د - محتوای ثباتهای شاخص

ه - حالت های تله های نشانگر .

۱۴۰۵۵ - کانال، مسیر 14055 - Channel

Canal

- ۱- مسیری که می‌توان در آن پیام را ارسال نمود، مثل کانال اطلاعات یا کانال خروجی .
- ۲- قسمتی از دستگاه حافظه که برای یک مرکز قرائت مشخص قابل دسترسی باشد مثل شیار یا نوار.
- ۳- واحدی است که عملیات چندین واحد ورودی و خروجی را کنترل می‌نماید.
- ۴- یک یا چند شیار موازی که به عنوان یک واحد تلقی شوند.
- ۵- در حافظه‌های دورانی یک کانال چرخش کامل از روی تعداد مشخصی از کلمات پشت سر هم حافظه است که این معنی مترادف باند یا نوار می‌باشد.
- ۶- مسیر ارتباطات الکترونیکی
- ۷- باند یا نوار فرکانسهایی که از آن برای ارتباطات استفاده می‌شود.

۱۴۰۵۶ - کاراکتر، علامت، سمبل 14056 - Character

Caractère

- ۱- یک سمبل از مجموعه سمبل‌های اولیه ، مثل هریک از کلیدهای ماشین تحریر. این سمبلها معمولاً شامل ارقام از صفر تا ۹ ، حروف از A تا Z، علائم ویژه، سمبل‌های عملیاتی و یا هر سمبل دیگری هستند که رایانه به تنهایی قادر به خواندن، نوشتن و یا ذخیره آن باشد.
- ۲- شکل الکتریکی، مغناطیسی و یا مکانیکی که از آن برای نشان دادن یک کاراکتر، نمونه در رایانه و انواع حافظه و دستگاه‌های جانبی آن استفاده می‌شود. یک کاراکتر خود می‌تواند، گروهی از علائم ابتدایی دیگر مثل بیت یا ضربان الکتریکی را نشان دهد.

۱۴۰۵۷ - تنظیم علائم 14057 - Character adjustment

Réglage par caractère

- یک نوع تنظیم آدرس که در آن حروفی که آدرس را مشخص می‌کنند، به تعداد مشخصی از گروه کاراکترها رجوع می‌نمایند.

۱۴۰۵۸ - حلقه آزمون 14058 - Checking loop

Boucle de contrôle

- روشی که در آن انتقال اطلاعات سنجیده می‌شود. در این روش اطلاعات دریافتی درگیرنده را مجدداً برای مقایسه با اطلاعات اولیه که به همین منظور ذخیره شده‌اند به فرستنده ارسال می‌کند.

۱۴۰۵۹ - واریسی 14059 - Checkout

Mise au point (aide à)

یک اصطلاح کلی است که مجموعه‌ای از روال‌های تهیه شده برای برنامه‌نویس را شرح می‌دهد. با استفاده از آنها برنامه‌نویس می‌تواند برنامه خود را در شرایط عملیاتی واریسی نماید. روالهای واریسی معمولاً توسط تولیدکنندگان تجهیزات تهیه می‌شود.

14060 - Check point

۱۴۰۶۰ - نقطه واریسی

Poine de reprise

۱- نقطه‌ای است که هنگام اجرای عملیات در این نقطه، پردازش برای یک لحظه متوقف می‌شود تا یک رونوشت مغناطیسی از حالت تمامی متغیرهای در حال اجرا مثل حالت‌های دستگاه نوار ورودی و خروجی و یا محدوده کاری حافظه برداشته شود. معمولاً از این نقاط در رابطه با روالهای شروع مجدد که برای کاهش زمان پردازش مجدد به هنگام نقص عملیات تهیه شده‌اند استفاده می‌شود.

۲- محلی در یک روال یا برنامه‌ای است که در آن داده‌ها یا اطلاعات طوری ذخیره می‌شوند که ادامه محاسبات یا پردازش در آن نقطه یا محل امکان‌پذیر باشد.

14061 - Check-sum

۱۴۰۶۱ - بازبیننده

Somme de contrôle

مجموعه بازبینی‌ها که از آن برای آزمایش صحت عملی جمع استفاده می‌شود.

14062 - Closed routine

۱۴۰۶۲ - روال بسته

Sous-programme fermé

روالی که به عنوان یک بلوک از دستورالعمل‌ها نمی‌تواند در داخل برنامه اصلی جای بگیرد بلکه در عوض توسط یک ارتباط اصلی با برنامه اساسی مربوط می‌شود.

14063 - Closed subroutine, or Linked subroutine

۱۴۰۶۳ - زیر روال بسته یا زیر روال مرتبط

Sous-programme fermé

یک زیر روال که در توالی طبیعی برنامه قرار نگرفته است، در عوض انتقال کنترل از برنامه اصلی به محلی صورت می‌گیرد که این زیر روال قرار دارد. پس از اجرای زیر روال فرمان کنترل به برنامه اصلی باز می‌گردد.

14063 - Code

۱۴۰۶۴ - کد، رمز

Code

سیستمی مرکب از سمبل‌ها و علائم مختلف برای نشان دادن اطلاعات و یا دستورالعمل‌ها در کامپیوتر یا یک ماشین جدول‌بندی.

۱۴۰۶۵ - کدگذار، رمزبند 14064 - Coder

Programmeur-codeur

شخصی که توالی دستورالعمل‌های یک برنامه را از روندنما یا روال‌های کاملی که توسط دیگران فراهم شده‌اند، ایجاد می‌کند. همچنان‌که برنامه‌نویس روالها و روندنماها را تهیه می‌نماید.

۱۴۰۶۶ - کدگذاری، رمزبندی 14065 - Coding

Programmation

۱- عمل آماده‌سازی به شکل رمز یا شبه آن، که به منظور حل یک مساله مشخص به صورت فهرستی از عملیات رایانه متوالی بوده و یا خود فهرست مذکور.
۲- نوشتن دستورهای رایانه به زبان ماشین و یا غیرماشین.

۱۴۰۶۷ - انشعاب دهنده 14066 - Collator

Classeuse

وسیله‌ای که مجموعه‌ای از کارتها یا واحدهای دیگر را جهت انشعابهای بعدی در نوبت قرار می‌دهد. به عنوان مثال یک انشعاب دهنده کارت با دو ورودی را می‌توان ذکر نمود. بدین ترتیب دو سری از ورودیها می‌تواند مورد پردازش قرار گیرد، این انشعاب دهنده می‌تواند چهار راه خروجی داشته باشد که هر یک از آنها می‌توانند حاصل نتیجه پردازش باشد. ایستگاههای سه وضعی که از آنها برای به جریان انداختن کارتها به محلهای مشخص خروجی استفاده می‌شود نیز مثالی از این وسیله هستند همانند ویژگیهایی که جعبه تقسیم برق در سیم‌کشی دارد.

۱۴۰۶۸ - فرمان 14067 - Command

Ordre

ضربان (پالس) الکترونیکی، پیام (سیگنال) یا مجموعه‌ای از آنها، به منظور آغاز، توقف یا ادامه یک عمل.

۱۴۰۶۹ - توضیح، ملاحظات 14068 - Comment

Commentaire

عبارتی که گام خاصی را در یک روال مشخص نموده یا شرح می‌دهد ولی اثری در عملکرد رایانه به هنگام اجرای دستورالعمل‌های آن روال ندارد.

- 14069 - Common language
Langage interface
زبان مشترک - ۱۴۰۷۰
فنی که تمام اطلاعات را به شکلی که برای واحدهای یک سیستم پردازش داده‌ها قابل فهم باشد تبدیل می‌نماید. این فن موجب ارتباط واحدها با یکدیگر می‌شود.
- 14070 - Communication
Communication
ارتباط - ۱۴۰۷۱
فرآیند انتقال اطلاعات از طریق رسانه‌های گوناگون از یک نقطه، فرد یا دستگاه به بقیه.
- 14071 - Compatibility
Compatibilité
سازگاری - ۱۴۰۷۲
کیفیتی از یک دستورالعمل است که آنرا قادر می‌سازد در بیش از یک نوع رایانه اجرا شده یا ترجمه شود.
- 14072 - Compiling routine
Compilateur
روال مترجم - ۱۴۰۷۳
برنامه رایانه‌ای که بسیار قوی‌تر از اسمبلر (مونتازگر) می‌باشد. این روال علاوه بر عمل ترجمه که اساساً فرآیندی است که شبیه به آنچه که در اسمبلرها انجام می‌شود، دارای قابلیت‌هایی است که می‌تواند قسمتهای مشخصی از ورودی را با یک سری دستورالعمل که معمولاً به آن زیر روال گفته می‌شود، جایگزین نماید. بنابراین در جاییکه اسمبلر مورد به مورد را ترجمه نموده و خروجی به همان تعداد، دستورالعمل ایجاد می‌نماید، کمپایلر (مترجم) کارهای بیشتری انجام می‌دهد. برنامه‌ای که نتیجه می‌شود یک نسخه ترجمه شده و افزایش یافته نسبت به برنامه ورودی است (بنابراین، نسبت به اسمبلر، پیشرفته‌تر است).
- 14073 - Complement
Complément
متمم - ۱۴۰۷۴
متمم هر عدد N با منهای کردن رقم به رقم عدد مفروض از $N-1$ و اضافه کردن عدد یک به کم ارزش‌ترین رقم عدد و محاسبه ارقام نقلی (چند بر یک‌ها) محاسبه می‌شود. مثلاً متمم روی عدد دودویی ۱۱۰۱۰، ۰۰۱۱۰ است و متمم دهدهی عدد ۴۵۶، ۵۴۴ است.
- 14074 - Complete routine
Programme clé en main
روال کامل - ۱۴۰۷۵
روالی که قبل از استفاده از آن نیازی به تصحیح آن نباشد. معمولاً چنین روالهایی در کتابخانه‌های کارخانجات و تولیدکنندگان موجود می‌باشند.

۱۴۰۷۶ - کامپیوتر، دستگاه محاسب، رایانه
14075 - Computer
Ordinateur

وسیله‌ای که می‌تواند اطلاعات را بپذیرد و عملیات از پیش تعیین شده‌ای را روی این اطلاعات انجام دهد و نتایج این پردازش‌ها را تهیه کند. معمولاً این دستگاه خود شامل وسایل ورودی و خروجی، حافظه، و واحد ریاضی و منطقی و واحد کنترل است.

۱۴۰۷۷ - برنامه رایانه
14076 - Computer programme
Programme d'ordinateur

تصمیم‌گیری یا روال و یا مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها برای حل یک مسئله که مفاهیمی همچون برنامه‌های مالی، نظامی یا توسعه و تکمیل با آن مغایر است.

۱۴۰۷۸ - بسته‌ابزار رایانه
14077 - Computer instrument package
Computer instrument package

سیستمی که در آن یک رایانه با بسته‌ای از ابزار و آلات که به متغیرهای محیطی و یا متغیرهای دیگر حساس هستند در ارتباط نزدیک می‌باشد.

۱۴۰۷۹ - روال خلاصه شده
14078 - Condensing routine
Programme de compression

روالی است که از آن برای تبدیل زبان ماشین استفاده می‌شود. مثلاً یک برنامه اسمبلی یا سیستمی که دارای چند دستورالعمل در هر کارت می‌باشد به یک فرم خروجی که در آن هر کارت دارای یک دستورالعمل است را تبدیل می‌نماید.

۱۴۰۸۰ - پیکره‌بندی
14079 - Configuration
Conflguration

گروهی از ماشین‌آلات که بهم متصل و طوری برنامه‌ریزی شده‌اند که به عنوان یک سیستم واحد عمل نمایند.

۱۴۰۸۱ - کنسول، جعبه فرمان
14080 - Console
Pupitre de commande

۱- واحدی از رایانه که کلیدهای کنترل و وسایل مخصوص در آنجا تعبیه شده‌است. این واحد شامل کلید شروع کار، کلید پایان کار، کلید روشن نمودن دستگاه، کلیدهای حساس و نظایر آن می‌باشد. همچنین چراغهایی که اطلاعات ثباتهای ویژه را نشان می‌دهند.

۲- قسمتی از رایانه که می‌توان از آن برای کنترل دستی دستگاهها به منظور اصلاح خطاها، تعیین حالات مدارهای ماشین، ثباتها، شمارشگرها، تعیین محتوای حافظه و تجدیدنظر در مقدار حافظه استفاده نمود.

۱۴۰۸۲ - واحد فرمان؛ کنترل 14081 - Control

Unité de commande

۱- قسمتی از کامپیوتر رقمی یا پردازشگر که اجرا و تفسیر دستورالعمل‌ها را در فواصل زمانی مناسب مشخص می‌کند که این قسمت شامل رمزگشایی هر دستورالعمل و ارسال پیامهای مناسب به واحد ریاضی و منطقی و ثباتهای دیگر با توجه به اطلاعات رمزگشایی شده می‌باشد.

۲- غالباً در هر مکانیزم یک یا چند عنصر مسئول تفسیر اجرای مسیرهای آغازین دستی می‌باشد که به آن کنترل دستی نیز گفته می‌شود.

۱۴۰۸۳ - کارت کنترل، کارت فرمان 14082 - Control card

Carte de commande

کارتی که شامل داده‌ها یا پارامترهای ورودی برای کاربرد بخصوصی از یک روال کلی باشد.

۱۴۰۸۴ - داده‌های کنترل؛ داده‌های فرمان 14083 - Control data

Paramètres

تعدادی اقلام اطلاعاتی (یکی یا بیشتر) که از آنها برای تشخیص، انتخاب، اجرا یا اصلاح یک روال (یا رکورد، فایل، عملیات و یا مقادیر اطلاعاتی دیگر) استفاده می‌شود.

۱۴۰۸۵ - دستورهای کنترل؛ دستورهای فرمان 14084 - Control statement

Ordre de commande

دستورالعملی که اطلاعات کنترل را به پردازشگر ارسال می‌کند، اما این عمل بکمک دستورات اسمبلی انجام نمی‌شود بلکه توسط دستورات نمادین انجام می‌پذیرد.

۱۴۰۸۶ - واحد کنترل، واحد فرمان 14085 - Control unit

Unité de commande-contrôleur

قسمتی از سخت‌افزار یک رایانه رقمی خودکار که توالی عملیات را مشخص نموده و دستورالعمل‌های رمزی شده را بیان می‌کند و دستورات مناسبی در جهت اجرای راه‌اندازی به رایانه ارسال می‌کند.

14086 - Converter

۱۴۰۸۷ - مبدل

Convertisseur

وسیله‌ای برای انتقال داده‌ها از یک محیط ذخیره به محیط ذخیره دیگر، مانند مبدل کارت منگنه شده به نوار مغناطیسی .

14087 - Core

۱۴۰۸۸ - هسته

Tore magnétique

ترکیب خاصی از مواد مغناطیسی که معمولاً در جریان عبور از هادیها وجود داشته باشد، رخ می‌دهد و خاصیت آهنربایی اش اساس کار آن را تشکیل می‌دهد. از آن برای متمرکز ساختن میدانهای مغناطیسی به شکلی که در ترانسفورماتور، سیم‌پیچهای القایی، یا آرمیچر وجود دارد استفاده می‌شود. همچنین خاصیت غیر خطی اش موجب شده است تا بتوان از آن به عنوان یک عنصر منطقی برای ایجاد قطبهای مغناطیسی بمنظور ذخیره‌سازی داده استفاده نمود. یک هسته از مواردی چون آهن، اکسید آهن، یا فریت تشکیل یافته است و به شکلهایی مثل سیم، نوار، چنبره (تورویید) یا پوسته نازک دیده می‌شود.

14088 - Cycle stealing

۱۴۰۸۹ - قاپیدن چرخه، استفاده از چرخه

Vol de cycles

نک ۱۴۰۹۰

14089- Data channels

۱۴۰۹۰ - مجرای داده‌ها، مسیر داده‌ها

Canaux de données

کانالهای داده‌ها به کنترل کننده پردازشگر این توانایی را می‌دهد که جهت ارتباط مخزن مرکزی، وسایل ورودی و خروجی و یا حافظه، اجرای برنامه را به تعویق بیندازد. مثلاً اگر یک واحد ورودی احتیاج به یک چرخه برای ذخیره اطلاعاتی که قبلاً در آن قرار داده شده در حافظه داشته باشد، کانال داده‌ها با خاصیت قاپیدن چرخه که مربوط به آن می‌شود برنامه در حال اجرا را به تعویق می‌اندازد و داده‌ها را بدون اینکه تغییری در کنترل کننده پردازشگر به وجود آید در حافظه ذخیره می‌کند. این قابلیت را نباید با وقفه اشتباه گرفت (مراجعه شود به ۱۴۱۵۹) چرا که وقفه، محتوای دستورالعمل را عوض می‌کند. قاپیدن چرخه در کانال داده‌ها می‌تواند در انتهای هر چرخه حافظه اتفاق بیفتد. حداکثر تاخیر قبل از قاپیدن چرخه می‌تواند یک چرخه کامل حافظه باشد.

14090 - Data processing

۱۴۰۹۱ - پردازش داده‌ها

Traitement des données de l'information

تهیه کردن منبع اطلاعات یا عناصر ساده اطلاعاتی و سپس عمل کردن روی این داده‌ها طبق قوانین دقیق

مربوط به یک روال برای انجام عملیاتی نظیر طبقه‌بندی کردن، مرتب کردن، محاسبه کردن، خلاصه کردن و یا ضبط کردن این داده‌ها.

14091 - Deblocking ۱۴۰۹۲ - از دسته‌بندی خارج نمودن

Dégroupage

فرآیندی برای کاهش دسته‌بندی داده‌ها به عناصر تکمیل شده بمنظور انجام پردازش‌های بعدی.

14092 - Debugging ۱۴۰۹۳ - اشکال زدایی، رفع خطا

Mise au point

فرآیندی برای جداسازی و تصحیح تمام اشکالات و موارد بدخیم در یک قطعه از تجهیزات و یا برنامه عملیاتی.

14093 - Decoder ۱۴۰۹۴ - رمزگشا

Décodeur

وسیله‌ای که مفهوم مجموعه‌ای از پیامها را مشخص نموده و با توجه به آنها، عملیات رایانه‌ای را آغاز و دنبال می‌نماید.

14094 - Decoding ۱۴۰۹۵ - رمزگشایی

Décodage

۱- انجام عملیات داخلی که توسط آن رایانه معنی کدهای عملیاتی یک دستورالعمل را مشخص می‌کند. گاهی این مورد برای آدرسها نیز به کار می‌رود.
۲- در روالهای تفسیری و برخی زیر روالها، عملیاتی است که رایانه در خلال آن معنی برخی پارامترهای داخلی روال را مشخص می‌کند.

14095 - Demand ۱۴۰۹۶ - تقاضا

Demande

فن رمزی کردن که در آن دستورات خواندن و نوشتن، به محض نیاز به آنها، آغاز می‌شود. در این مورد عملیات به صورت موازی انجام نمی‌شود.

14096 - Demodulation ۱۴۰۹۷ - خروج از میزان، دمدولاسیون

Démodulation

عملی است برعکس عمل مدولاسیون، که در آن طیف خروجی مشابه طیفی است که قبل از مدولاسیون

وجود داشته است.

۱۴۰۹۸ - روال تشخیص

14097 - Diagnostic routine

Programme de diagnostic

۱- روالی که از آن برای تشخیص موارد نامطلوب و اشتباه در یک رایانه و یا با هدف پیدا کردن اشکالات در آن و یا یک برنامه کامپیوتری از آن استفاده می شود. بنابراین به طور کلی روالی است که برای اشکال زدایی و یا رفع نواقص طراحی شده است. (معنی این کلمه مشابه روال کشف موارد نامطلوب و وابسته به تعریف دوم اشکال زدایی است).

۲- برنامه ای است که تعمیر و نگهداری رایانه را با کشف و مجزا نمودن اشتباهات تسهیل می کند.

۱۴۰۹۹ - واژه نامه

14098 - Dictionary

Glossaire, dictionnaire, liste de codes

کتاب یا فهرستی از رمزها و کلیدها که در یک برنامه یا روال یا سیستم، از آن استفاده شده است، شرح یا تعریف طراحی آنها یا معنی آنها در این برنامه، این روال یا این سیستم.

۱۴۱۰۰ - رایانه رقمی

14099 - Digital computer

Calculateur numérique

رایانه ای که برای بیان تمامی مقادیر و متغیرهای مسئله از اعداد و ارقام در آن استفاده می شود. در اغلب رایانه های رقمی معمولاً به جای ارقام ضربانهای الکتریکی بیانگر این مقادیر و متغیرها هستند.

۱۴۱۰۱ - داده های رقمی، اطلاعات رقمی

14100 - Digital data

Donnée numérique

اطلاعاتی که توسط یک رشته از عناصر گسسته بیان می شود.

۱۴۱۰۲ - قیاس مستقیم

14101 - Direct analog

Analogie directe

نوعی قیاس یا مقایسه که رفتار فیزیکی یک نمونه را با سیستم فیزیکی معادل آن شبیه سازی کند.

۱۴۱۰۳ - صفحه مغناطیسی

14102 - Disk

Disque magnétique

صفحه فلزی با مواد مغناطیسی در هر دو طرف آن با دوران پیوسته جهت خواندن، نوشتن اطلاعات بوسیله نوکهای مغناطیسی نصب شده روی بازوهای ثابت یا متحرک. این صفحات به صورت دائمی روی

پایه‌ای سوار بوده و یا مثل یک بسته قابل حمل می‌باشد. به عبارت دیگر بعضی از آنها روی یک پایه ثابت بوده و برخی دیگر قابل برداشتن هستند.

۱۴۱۰۴ - نمایش، نمایشگر 14103 - Display

Ecran de visualisation

نمایش اطلاعات روی جعبه فرمان به شکل گزارشها، نمودار و یا ترسیم آنها با استفاده از جایجا نمودن قلم نوری یا جسمی شبیه سوزن گرامافون.

۱۴۱۰۵ - مستندات، اسناد 14104 - Document

Document

۱- یک فرم یا سند یا مدرک نوشته شده‌ای از مبادلات.
۲- یک دفترچه راهنما برای معرفی مراجع
۳- نوعی اثبات کردن یا یادآوری با جمع‌آوری مسئولیتها و اختیارات مربوط به آن.
۴- وسیله‌ای که در آن اطلاعات ذخیره شده‌اند، مثل یک صفحه کاغذ، یک کارت منگنه شده یا قطعه‌ای روی نوار مغناطیسی و یا یک شیار (چاله)

۱۴۱۰۶ - مجازی، ساختگی 14105 - Dummy

Fictif

یک آدرس، دستورالعمل یا اطلاعات ثبت شده مصنوعی که از آن منحصرأ برای اجرا و ایجاد شرایط از قبل تعیین شده استفاده می‌شود. مانند دستیابی به طول یک کلمه، یا طول یک بلوک بدون اینکه اثری روی عملیات ماشین بگذارد. در واقع تنها به ماشین اجازه می‌دهد عملیات دلخواه را انجام دهد.

۱۴۱۰۷ - دستورالعمل ساختگی 14106 - Dummy instruction

Instruction inopérante

یک دستورالعمل مجازی اجرا نشده که هدف آن تسهیل تطبیق برنامه با رایانه‌های مختلف و یا توضیحی به منظور روشن کردن قرائت برنامه است.

۱۴۱۰۸ - تخلیه اطلاعات 14107 - Dump

Vider

۱- برگرفتن یا تخلیه تصادفی یا عمدی تمامی توان رایانه .
۲- ضبط نمودن محتوای حافظه داخلی در یک زمان مشخص، معمولاً برای کشف خطاها و اشتباهات برنامه استفاده می‌شود.

- ۳- چاپ کردن یا درج اطلاعات تمام یا قسمتی از یک حافظه رایانه.
 ۴- انتقال تمام یا بخشی از اطلاعات قسمتی از حافظه رایانه به یک قسمت یا وسیله خروجی دیگر.

14108 - Dynamic memory حافظه پویا - ۱۴۱۰۹

Mémoire dynamique

نوعی ذخیره‌سازی داده‌ها به نحوی که در این روش اطلاعات می‌تواند در طی زمان، تغییر نموده یا انتقال یابد، بنابراین داده‌های ذخیره شده با این روش مستقیماً جهت بررسی به طور لحظه‌ای در دسترس نمی‌باشند.

14109 - Dynamic programming برنامه‌نویسی پویا - ۱۴۱۱۰

Programmation dynamique

نک . ۱۳۰۷۰

14110 - Editing ویرایش کردن - ۱۴۱۱۱

Edition

تسهیلات ویرایشی قابل انعطاف یک برنامه رایانه‌ای که این امکان را می‌دهد تا بتوان اطلاعات را بدون شکل خاص که برای منتشر نمودن آن ممکن است مورد نیاز باشد، توسط صفحه کلید به رایانه وارد نمود. هر بار که اطلاعاتی روی کاغذ پانچ می‌شود، می‌توان آنها را به راحتی ویرایش و به سرعت آن را در هر ستون دلخواهی برای مشخص نمودن قالب دلخواه تنظیم کرد. بنابراین می‌توان اطلاعات مربوطه به یک نشریه علمی را روی نوارهای کاغذی پانچ و سپس برای منتشر نمودن نشریه بار دیگر آن را از روی نوار خوانده و تنظیم نمود. بعدها اگر نیازی به تغییر یک مبحث چه در فرم اولیه و چه در فرم اصلاح شده باشد، رایانه قادر است به سرعت متن مورد نظر را مجدداً تصحیح و تنظیم نماید و آن را برای چاپ نمودن به روشهای مختلف آماده سازد. به علاوه اگر اطلاعات روی نوار از سرویسهای خبری گرفته شود می‌توان اطلاعات را اصلاح و کلماتی به آن اضافه نموده یا حذف کرد و در نتیجه تمامی خبر به سرعت مرتب شده و تنها برای تغییرات بعدی نیاز به مگنه داشته باشد.

14111 - Electronic data processing پردازش داده‌ها به روش الکترونیکی - ۱۴۱۱۲

Traitement électronique des données

پردازش اطلاعات که توسط تجهیزات الکترونیکی انجام می‌پذیرد (در ارتباط است با پردازش خودکار داده‌ها، نک. ۱۴۰۲۸)

14112- End-of-file mark

۱۴۱۱۳ - علامت پایان پرونده

Marque de fin de fichier

کدی که مشخص می‌کند آخرین ثبت پرونده خوانده شده است.

14113 - End-of-record word

۱۴۱۱۴ - واژه پایانی

Soulligner

آخرین کلمه ثبت شده، این واژه دارای پیکره "بیتی" منحصر به فردی است که می‌توان از آن برای تعریف آخرین رکورد در حافظه استفاده نمود.

14114 - Feedback

۱۴۱۱۵ - پس خور

Rétroaction

۱- استفاده از قسمتی یا تمامی خروجیهای یک ماشین، فرآیند یا سیستم به عنوان ورودی برای فاز بعدی آن به منظور خود اصلاحی آن سیستم. چنین برنامه‌ها یا سیستمهای پس خوردار، از فرآیند مقایسه مداوم ورودی و خروجی برای اعمال اصلاحات مورد نیاز استفاده می‌کنند. سیستم پس خور را در صورتی که در یک حلقه بسته باشد سیستمهای خود اصلاح می‌گویند.
۲- برگرداندن قسمتی از خروجی یک ماشین یا فرآیند یا سیستم به رایانه به عنوان ورودی فاز بعدی بخصوص به منظور خود اصلاحی یا کنترل سیستم.

14115 - Field

۱۴۱۱۶ - حوزه، میدان

Zone

مجموعه‌ای از یک یا چند سمبل (که حتماً نباید نشان‌دهنده یک کلمه باشند) که بصورت کلی در نظر گرفته می‌شود. مجموعه از یک یا چند ستون پشت سرهم در کارت پانچ که از آنها برای ذخیره اطلاعات مشابه استفاده می‌شود.

14116 - File

۱۴۱۱۷ - پرونده

Fichier

مجموعه‌ای از اطلاعات مربوط بهم است که بصورت یک واحد شکل می‌گیرد. مثلاً در کنترل موجودی انبار هر سطر از یک فاکتور، یک قلم محسوب می‌شود و مجموعه‌ای از فاکتورهای کامل یک پرونده را تشکیل می‌دهد.

14117 - File maintenance

۱۴۱۱۸ - اصلاح پرونده‌ها

Mise à jour de fichier

انجام دادن اصلاحات به منظور درج تغییراتی در پرونده که این تغییرات محاسباتی نیستند. نمونه‌هایی از این تغییرات عبارتند از درج، حذف انتقال و تصحیح اطلاعات.

14118 - File organization سازماندهی پرونده - ۱۴۱۱۹

Organisation des fichiers

روشی است برای سازماندهی پرونده‌های اطلاعاتی مختلف، این پرونده‌ها معمولاً دارای نحوه دستیابی اتفاقی هستند؛ این گونه پرونده‌ها استفاده از حافظه را به حداکثر رسانده و عمل بازیابی را با سرعت و به خوبی انجام می‌دهد.

14119 - File organization routine روال سازماندهی پرونده‌ها - ۱۴۱۲۰

Programme d'organisation de fichiers

روال طراحی شده مشخصی که ابتدا پرونده‌های داده‌های ورودی را خوانده، اطلاعات آنها را مرتب نموده و آنها را در محل‌های دستیابی اتفاقی قرار می‌دهد.

14120 - File - processing پردازش پرونده‌ها - ۱۴۱۲۱

Traitement de fichier

انجام اصلاحات برای درج تغییراتی در پرونده که این تغییرات از نوع محاسباتی می‌باشند مثلاً دریافت اطلاعات، صدور اطلاعات، بازگشتها و رها کردن مقادیر موجودی از این نمونه‌اند.

14121 - File protection حفاظت پرونده‌ها - ۱۴۱۲۲

Protection des fichiers

وسیله یا روشی که از پاک شدن تصادفی داده‌های عملیاتی روی نوارهای مغناطیسی جلوگیری کند.

14122 - Filter صافی - ۱۴۱۲۳

Masque

مجموعه‌ای از علامت‌ها که از آنها برای کنترل، انتخاب یا حذف قسمتی از یک مجموعه علامت‌های دیگر استفاده می‌شود.

14123 - Fixed-form coding رمز ثابت، رمزگذاری ثابت - ۱۴۱۲۴

Codage en virgule fixe

دستورالعمل رمز شده مشخص با میدانها یا محدوده‌های معین که به برجسبها، عملیات و رمزهای خاص یا بخش عملوند یک دستورالعمل نسبت داده شده‌اند.

14124 - Fixed point

۱۴۱۲۵ - ممیز ثابت؛

Virgule fixe

نمادگذاری یا سیستم حسابی که در آن مقادیر عددی با تعداد از پیش تعیین شده‌ای رقم و ممیز که صریحاً در محل از پیش تعیین شده قرار دارد، نشان داده می‌شود.

14125 - Flag

۱۴۱۲۶ - علامت مشخصه؛ پرچم

Drapeau

- ۱- یک "بیت" اطلاعات که برای مشخص کردن حدود یک میدان به یک "کاراکتر" یا یک کلمه چسبیده است.
- ۲- شاخصی می‌باشد که از آن برای بیان قسمتهایی از برنامه استفاده می‌شود که قبلاً برای آنها شرایطی تعیین شده است.
- ۳- شاخصی است که از آن برای تشخیص اعضا مجموعه‌هایی که با یکدیگر ترکیب شده‌اند استفاده می‌شود.
- ۴- هر شاخصی که از آن به منظور تشخیص یک وضعیت استفاده شود، مثل کلمه نما "کاراکتری" که وقوع یک اتفاق (مثلاً پایان کار) را نشان می‌دهد.

14126 - Floating address

۱۴۱۲۷ - آدرس شناور

Adresse flottante

نک، ۱۴۳۱۷

14127 - Floating point

۱۴۱۲۸ - ممیز شناور

Virgule flottante

- ۱- فرمی از نمایش اعداد که در آن کمیتها با حاصلضرب یک عدد یک مبنای توان عدد دلخواه دیگر نشان داده می‌شود مثلاً عدد ۳۹۷ را می‌توان به شکل $۳/۹۷ \times ۱۰^۲$ یا $۰/۳۹۷ \times ۱۰^۳$ نشان داد.
- ۲- نمادگذاری که در آن هر عدد X با انتخاب یک جفت عدد Y و Z (و دو عدد صحیح m و n که از آنها به عنوان پارامتر نام می‌بریم) به شرطی که رابطه $X = Y \times n^Z$ برقرار باشد، نشان داده می‌شود (Z عددی صحیح است). مقدار Z توان یا مشخصه نامیده می‌شود. مثلاً عدد ۲۴۱۰۰۰۰۰۰ را می‌توان با $۲/۴۱ \times ۱۰^۸$ نشان داد که معادل است با $۲/۴۱ \times ۱۰^۸$

14128 - flowchart

۱۴۱۲۹ - "فلوچارت"؛ روندنما

Organigramme

بیان تصویری توالی عملیات با استفاده از نشانه‌هایی برای عملیات مختلف مثل عملیات محاسبه‌ای،

جابجایی، مقایسه‌ای، پرش کردن (انتقال)، کپی کردن، خواندن و نوشتن و ...

14129 - Format قالب - ۱۴۱۳۰

Format

در نوشتن دستورالعملها در زبان "اسمبلی" برنامه‌نویس در ابتدا با سه محدوده سر و کار دارد.

- محدوده برچسب

- محدوده عملکرد

- محدوده عملوند

بنابراین می‌توان به دلخواه نهادهای رمزی را به روندنمای مربوط به آن نسبت داد و یا به هر خط دستورالعمل و یا هر قسمت از برنامه بخشی، به عنوان توضیحات اضافه کرد.

14130 - Garbage اطلاعات بی‌مصرف - ۱۴۱۳۱

Bruit

اطلاعات ناخواسته یا بی‌معنی که در حافظه وجود دارد.

14131 - Generator مولد (برنامه) - ۱۴۱۳۲

Générateur

در برنامه‌نویسی به برنامه‌ای گفته می‌شود که با استفاده از مجموعه دستورالعمل‌های طراحی شده، برنامه دیگری را بسازد. در واقع برنامه ساخته شده حاصل از انتخاب، تنظیم و یا سازماندهی دستورالعملها با توجه به تعریف مسئله است.

14132 - Hardware سخت‌افزار - ۱۴۱۳۳

Matériel

عناصر یا وسایل مکانیکی، مغناطیسی یا الکتریکی مربوط به یک رایانه سخت‌افزار نامیده می‌شود.

14133 - Hash Total بررسی کلی، نظارت کلی - ۱۴۱۳۴

Somme de contrôle

جمع‌بندی به منظور بررسی یک یا چند محدوده وابسته به پرونده که معمولاً جمع‌بندی نمی‌شوند.

14134 - Header label برچسب آغازین - ۱۴۱۳۵

Label ett tete

«رکوردی» که در ابتدای نوار پرونده طراحی شده‌است تا توسط آن از فراهم آمدن اطلاعات مناسب

اطمینان حاصل کنیم.

14135 - Heterogeneous networks
Réseaux hétérogènes

۱۴۱۳۶ - شبکه جوربجور

شبکه‌ای است که برای انواع مختلف رایانه مناسب است.

14136 - High speed networks
Réseaux rapides

۱۴۱۳۷ - شبکه‌های خیلی سریع

شبکه‌هایی که برای کار با اطلاعات در حجم زیاد و پردازش دسته‌ای مناسب می‌باشند.

14137 - Home record
Tête

۱۴۱۳۸ - "رکورد" خانگی، "رکورد" اولیه

در روش زنجیری برای سازماندهی پرونده‌ها از این رکورد برای مشخص کردن اولین "رکورد" پرونده یا اولین "رکورد" زنجیره "رکوردها" استفاده می‌شود.

14138 - Homogeneous networks
Réseaux homogènes

۱۴۱۳۹ - شبکه‌های همگن، شبکه‌های یک جور

شبکه‌هایی هستند که از عناصر یکسان تشکیل شده‌اند.

14139 - Housekeeping
Ménage

۱۴۱۴۰ - خانه‌داری، استفاده بهینه از امکانات

قسمتهایی از یک برنامه هستند که برنامه‌های دیگری را تنظیم نموده یا پاک می‌کنند تا قسمتهای دیگر برنامه بتوانند به طور مجزا عملیات ورودی و خروجی را انجام دهند.

14140 - Hybrid computer
Calculateur hybride

۱۴۱۴۱ - رایانه‌های دورگه؛ رایانه‌های ترکیبی

نوعی از سخت‌افزار رایانه که هم شامل مدارات ترتیبی و هم شامل عناصر پردازش موازی است. به عبارت دیگر رایانه ترکیبی ماشینی است که می‌تواند هم اطلاعات قیاسی (چه فعال و چه غیرفعال) و هم اطلاعات رقمی را با توجه به نقش بهینه هر یک از این دو نوع اطلاعات مورد پردازش قرار دهد.

14141 - Incomplete routine
Routine incomplète

۱۴۱۴۲ - روال غیرکامل

روالی است در یک کتابخانه یا برنامه که برای اجرای آن نیاز به پارامترهایی باشد که این پارامترها می‌بایست توسط یک جمله "ماکرو" (درشت دستورالعمل) یا برنامه اصلی به این روال منتقل شود.

۱۴۱۴۳ - فهرست‌بندی؛ شاخص‌بندی 14142 - Indexing

Indexation

روش فهرست‌بندی پرونده‌های با دستیابی تصادفی که در آن قسمتی از پرونده به عنوان شاخص برای قسمتهای دیگر پرونده در نظر گرفته می‌شود.

۱۴۱۴۴ - استخراج اطلاعات 14143 - Information extraction

Extraction de l'information

اصطلاحی است که پس از انتقال یا دریافت اطلاعات به یکی از مفاهیم پردازش اطلاعات، همبستگی اطلاعات، تجزیه و تحلیل آماری، محاسبه کیفیت اطلاعات، تشخیص عبارات، تبدیل قالبها و یا تولید اطلاعات از بین رفته، مربوط می‌شود.

۱۴۱۴۵ - پردازش روی خطی 14144 - Inline processing

Travail en connexion

هم معنی کلمه ON-line است. نک؛ ۱۴۲۲۷

۱۴۱۴۶ - ورودی 14145 - Input

Entrée

اطلاعات یا داده‌هایی که از حافظه یا وسایل خارجی به حافظه داخل رایانه منتقل شده‌اند و یا بایستی منتقل شوند.

۱۴۱۴۷ - محوطه ورودی - محل ورودی 14146 - Input area

Zone d'entrée

محلی از حافظه داخلی رایانه که اطلاعات از حافظه خارجی به آن منتقل می‌شود.

۱۴۱۴۸ - قطعه؛ "بلوک" ورودی 14147 - Input block

Bloc d'entrée

بخشی از حافظه داخلی رایانه که برای دریافت و پردازش اطلاعات ورودی ذخیره شده‌است (که با محل ورودی مترادف است). نک ۱۴۱۴۷

۱۴۱۴۹ - سیستمهای کنترل ورودی و خروجی (I.O.C.S) - Input - output control systems

Système de commande des entrées-sorties

روالهای کتابخانه‌ای مختلف که برنامه نویس می‌تواند آنها را انتخاب نماید تا یک برنامه کاربردی را برحسب برنامه‌های دیگر و یا دستورالعمل‌های دیگر و حقیقت‌های مختلف که در برنامه منبع برای کنترل ورودی و خروجیهای مختلف، مثل کارت، نوار یا چاپگر در نظر گرفته شده‌اند، تولید نماید. به عبارت دیگر، شرحی است برای پیکره منطقی ماشین، تعریف پرونده‌ها، توالی وقفه‌ها.

۱۴۱۵۰ - وسایل ورودی و خروجی؛ دستگاههای ورودی و خروجی (I/O) devices - Input/ output

Dispositif d'entrée-sortie

قسمتی از سخت‌افزار رایانه که توسط آنها اطلاعات به رایانه وارد شده و یا محاسبات پایان یافته، برای استفاده‌های فوری یا بعدی در آن نگهداری می‌شود.

۱۴۱۵۱ - روالهای ورودی و خروجی - Input/ output routines

Programes d'entrée-sortie

نک: ۱۴۱۴۹

۱۴۱۵۲ - دستورالعمل - Instruction

Instruction

یک گام رمزی از برنامه که به رایانه اعلام می‌کند که برای انجام یک عمل در برنامه رایانه می‌بایستی چه کارهایی انجام دهد.

۱۴۱۵۳ - "اینTEGRاتور"؛ یک پارچه کننده - Integrator

Intégrateur

وسیله‌ای که تابع خروجی آن متناسب با مجموع توابع ورودی آن به ازاء یک متغیر مثلاً وات ساعت است.

۱۴۱۵۴ - فصل مشترک - Interface

Interface

مرز مشترک بین دو سیستم پردازش اطلاعات و یا قسمت‌های مختلف از یک سیستم پردازش اطلاعات. در محاسبات معمولاً این واسطه حاوی رمز، قالب، سرعت و یا تغییرات مورد لزوم دیگر است.

۱۴۱۵۵ - ارتباطات فصل مشترک - ارتباطات دورویه 14153 - Interface communication

Interface de communication

انتقال اطلاعات بین پردازشگر و یک زیر سیستم استاندارد مخابراتی که از طریق گذرگاههای ورودی که به کانالهای ورودی پردازشگر متصل است و یا گذرگاههای خروجی که به کانالهای خروجی پردازشگر صورت می‌پذیرد. علاوه بر گذرگاههای اطلاعات، از گذرگاههای کنترل نیز برای کنترل جریان اطلاعات استفاده می‌شود.

۱۴۱۵۶ - مفسر 14154 - Interpreter

Interpréteur

۱- ماشین منگنه کارت که اطلاعات موردنیاز را ترجمه و خوانده و روی کارت استفاده نشده، در سطر و ستونهای مشخص چاپ می‌نماید.
۲- یک روال قابل اجرا که به هنگام پیشرفت برنامه، برنامه ذخیره شده را از حالت شبه "کد" به "کد" قابل فهم برای ماشین تبدیل نموده و عملیات مشخص شده را بهنگام ترجمه، به صورت زیر روالها انجام می‌دهد. یک مفسر در واقع زیر روال بسته‌ای است که مرتباً بر روی توالی‌های زیاد از پارامترهای برنامه یا دستورالعملها شبه "کد" و عملوندهای آن، عملیات انجام می‌دهد. ممکن است این زیر روال به عنوان زیر روال بسته مطرح شده و به وسیله یک شبه "کد" با دستورالعملهای خروج "Exit" خارج شود.

۱۴۱۵۷ - برنامه‌ریزی تفسیری 14155 - Interpretive programming

Programmation interprétaive

نوشتن برنامه‌ها به زبان شبه "کد" که دقیقاً توسط ماشین به دستورالعملهای زبان ماشین تبدیل شده و سپس اجرا می‌شود.

۱۴۱۵۸ - روال تفسیری 14156 - Interpretive routine

Programme interpréteur

روالی که به محض خارج کردن دستورالعملهای شبه "کد" از حالت رمز آنها را اجرا می‌کند و در واقع مفهومی است در برابر مترجم، چراکه مترجم ابتدا برنامه شبه "کد" را از حالت رمزی خارج می‌کند سپس زوالی به زبان ماشین ایجاد می‌نماید که بعدها این زوال قابل اجرا خواهد بود.

۱۴۱۵۹ - وقفه 14157 - Interrupt

Interruption

وقفه‌ای است در کار عادی یک روال یا سیستم به طوری که می‌توان پس از رفع آن اجرای روال را دنبال نمود. معمولاً وقفه توسط یک "سیگنال" از منبع خارجی ایجاد می‌شود.

۱۴۱۶۰ - وقفه ورودی و خروجی 14158 - Interrupt. Input/output

Interruption d'entrée-sortie

با استفاده از این وقفه می توان تجهیزات ورودی و خروجی را با حداکثر ظرفیت در حالی که وقت کمی از پردازشگر مرکزی جهت عملیات کنترل ورودی و خروجی صرف می شود، بکار انداخت.

۱۴۱۶۱ - مورد، قلم 14159 - Item

Article

می توان چند "فیلد" متوالی را با یکدیگر ترکیب نموده و بخش بزرگتری ایجاد نمود که به آن مورد گفته می شود. ترکیب چند "فیلد" و تبدیل آن به یک مورد عملکرد را روی اطلاعات مشابه ساده تر نموده و تعداد دستورالعملهای لازم برای انتقال "فیلد"های متوالی در حافظه اصلی را به حداقل رساند.

۱۴۱۶۲ - تکرار؛ چندباره 14160 - Iteration

Itération

۱- چرخه ای از عملیات است برای حل یک "الگوریتم" که خود از چندین چرخه تشکیل شده است.
۲- فنی برای تکرار گروهی از دستورالعملهای رایانه، که در واقع به هر بار اجرای این دستورالعملها یک تکرار گفته می شود.

۱۴۱۶۳ - تکراری؛ روال حاصل از تکرار 14161- Iterative

Itératif

روال یا فرآیندی که تا بوجود آمدن یک شرط یک زنجیره عملیات را مرتباً اجرا نماید. یک روال تکراری می تواند بصورت یک حلقه در روال اجرا شود.

۱۴۱۶۴ - کلید؛ شاخص 14162 - Key

Clé/clef

گروهی از "کاراکتر"ها که معمولاً یک حوزه را تشکیل می دهند و از آنها جهت شناسایی یا تشخیص محل یک مورد استفاده می شود.

۱۴۱۶۵ - کلید منگنه؛ دستگاه منگنه 14163 - Keypunch

Multiperforatrice

وسیله خاصی برای ضبط اطلاعات روی کارت یا نوار با سوراخ کردن آنها که این سوراخها نشان دهنده حروف، ارقام و علائم ویژه هستند.

۱۴۱۶۶ - برچسب؛ عنوان

14164 - Label

Etiquettes

۱- مجموعه‌ای از "سمبل"ها برای مشخص کردن یا شرح دادن یک مورد، پیغام ضبط شده و یا یک پرونده. گاهی اوقات ممکن است مثل یک آدرس ذخیره شده در حافظه باشد.
۲- نسبت دادن "سمبل"، یا شکل خلاصه شده یک کلمه و یا کلمه‌ای است که از آن برای شناسایی بخشی از اطلاعات، یا نوار، کارت، یا "بلوکی" از اطلاعات استفاده می‌شود تا یک "رکورد" اختصاصی، ایجاد و عملیات روی پرونده انجام پذیرد.

۱۴۱۶۷ - زبان

14165 - Language

Langage

مجموعه‌ای تعریف شده از "کاراکترها" که از آنها کلمات یا "سمبل"هایی ساخته می‌شود و قوانینی وجود دارد که برحسب آنها این کلمات با هم ترکیب شده تا اطلاعات و ارتباطات و ارتباط بین آنها معنی پیدا کند. مثلاً زبان انگلیسی یا فرانسه ALGOL, FORTRAN, COBOL و ... از جمله زبانهای برنامه‌ریزی هستند.

۱۴۱۶۸ - کتابخانه

14166 - Library

Bibliothèque

جایی که در آن برنامه‌های در دسترس رایانه را که دارای اشکال نیستند بصورت برنامه، روال یا زیر روال و به شکل چاپ شده روی کاغذ با ذخیره روی نوار به فرم یک پرونده با دستیابی اتفاقی و یا یک پرونده مرجع و یا پرونده‌ای که مرتباً آن را تصحیح می‌کنیم، نگهداری می‌شود.

۱۴۱۶۹ - شبکه‌های با دستیابی محدود

14167 - Limited access networks

Réseaux à accès limite

شبکه‌هایی بسیار خاص و گسترده‌ای هستند، که از نظر عملیاتی بسیار محدود می‌باشند مثل شبکه رزرو بلیط هواپیما.

۱۴۱۷۰ - چاپگر خطی

14168 - Line printer

Imprimante par lignes

چاپگری است که یک خط از "کاراکتر"های ورودی در آن قبل از انجام عملیات چاپ قرار گرفته و مشخص می‌شوند.

- ۱۴۱۷۱ - حرفی؛ تشکیل شده از حروف
14169 - Literal
Littéral
نوعی از اطلاعات که مقدار آن نیز مورد نظر باشد مثلاً حرفی 490 معادل عدد ۴۹۰۶ است.
- ۱۴۱۷۲ - بار کردن
14170 - Load
Charger
وارد کردن یا اضافه اطلاعات مختلف رایانه از حافظه کمکی یا حافظه واسطه یا حافظه خارجی با حافظه داخل رایانه.
- ۱۴۱۷۳ - بار کردن و اجرا
14171 - Load-and-go
Chargement exécution
یک عمل رایانه‌ای و یا فن ترجمه است که در آن دستورالعمل شبه زبانها مستقیماً به زبان ماشین تبدیل شده و در نتیجه ، بدون اینکه برنامه‌ای به زبان ماشین تبدیل شود، خود برنامه شبه "کد" اجرا می‌شود.
- ۱۴۱۷۴ - مکان؛ نشانی
14172 - Location
Adresse
مکانی در حافظه اصلی یا کمکی که بتوان واحدی از اطلاعات را در آن ذخیره و یا از آن بازیابی نمود.
- ۱۴۱۷۵ - انتخاب منطقی
14173 - Logical choice
Choix logique
نک ۱۴۲۹۳
- ۱۴۱۷۶ - حلقه
14174 - Loop
Boucle
توالی دستورالعملها که تا وقوع یک شرط پایانی مرتباً تکرار می‌شود.
- ۱۴۱۷۷ - ثبات حلقه
14175 - Loop box
Registre de boucle
ثباتی است برای تصحیح دستورالعملهای ذخیره شده.
- ۱۴۱۷۸ - حلقه بسته
14176 - Loop closed
Boucle bloquée

تکرار گروهی از دستورالعملها به تعداد نامشخص.

14177 - Looping
Bouclage

۱۴۱۷۹ - حلقه زدن؛ حلقه درست کردن

نک؛ ۱۴۱۷۶

14178 - Loop, open
Boucle ouverte

۱۴۱۸۰ - حلقه باز

بخشی از سیستم کنترل که در نبود شرایط عملیاتی مطلوب امکان خود اصلاحی ندارد.

14179 - Machine language
Langage machine

۱۴۱۸۱ - زبان ماشین

زبانی است جهت نوشتن دستورالعملها برای رایانه، این زبان مستقیماً توسط بخش کنترل ماشین تفسیر می شود.

14180 - Machine - oriented programming
Système de programmation spécifique d'une machine

۱۴۱۸۲ - سیستم برنامه ریزی به زبان ماشین

سیستم برنامه نویسی ای که زبان آن بستگی به زبان داخلی ماشین خاصی که برنامه روی آن اجرا می شود دارد. سیستمهای "اسمبلی" یا سیستمهای «ماکرو» نمونه هایی از این نوع هستند.

14181 - Macro code
Macro-code

۱۴۱۸۳ - "کد ماکرو"؛ "کد" گروهی

سیستم "کد" گذاری که در آن گروهی از دستورالعملهای رایانه به شکل یک کلمه رمز درمی آید، بنابراین برای آنکه رایانه بتواند سیستم را دنبال نماید، حتماً نیاز به تفسیر یا ترجمه دارد.

14182 - Macro generation
Macro-génération

۱۴۱۸۴ - تولید گروه؛ تولید "ماکرو"

مفهوم یا فرآیند «چند تا بجای یکی» که از یک "ماکرو" موجود در برنامه منبع، چندین دستورالعمل زبان ماشین را تولید می کند.

14183 - Macro instruction
Macro-instruction

۱۴۱۸۵ - دستورالعمل گروهی؛ دستورالعمل "ماکرو"؛ درشت دستورالعمل

دستورالعملی داخل یک روال که خود از چند دستور زبان از قبل تعیین شده ماشین تشکیل شده است.

14184 - Macro system سیستم گروهی؛ سیستم "ماکرو" ۱۴۱۸۶-

Macro-système

سیستم برنامه‌ریزی است که دارای قابلیت‌های اساسی یک سیستم اسمبلی بوده، به علاوه دارای قابلیت "چند بجای یک" و یا نوشتن دستورالعمل‌های «ماکرو» باشد.

14185 - Macro programming برنامه‌ریزی گروهی؛ برنامه‌ریزی "ماکرو" ۱۴۱۸۷-

Macro-programmation

فرآیندی که در آن چندین دستورالعمل ماشین در قالب یک دستورالعمل "ماکرو" نوشته می‌شود.

14186 - Magnetic-core storage حافظه سلول مغناطیسی ۱۴۱۸۸-

Mémoire à tores magnétiques

دستگاه حافظه شامل سلول‌های مغناطیسی دو حالت به شکل یک ماتریس دو بعدی. (یک واحد حافظه بزرگ شامل چندین ماتریس از این نوع است). هر سلول را می‌توان برای نشان دادن ارقام دودویی در هر دو جهت "پلاریزه" یا قطبی نمود. جهت "پلاریزه" شدن یا قطبی شدن را می‌توان از طریق سیم‌های متصل به سلولها تشخیص داد.

14187 - Magnetic - drum storage حافظه استوانه‌ای مغناطیسی ۱۴۱۸۹-

Mémoire à tambour

دستگاه حافظه‌ای که از یک استوانه که سطح آن مغناطیسی شده و اطلاعات در مبنای دو به شکل نقاط کوچک مغناطیسی شده در شیارهایی در سطح استوانه ذخیره می‌شود. یک "هد" مغناطیسی مخصوص خواندن و نوشتن با هر شیار به گونه‌ای در ارتباط است که هر شیار دلخواه را می‌توان با کلید برقی انتخاب نمود. اطلاعات مربوط به یک شیار متوالیاً بهنگام چرخیدن استوانه از آن خوانده شده یا در آن نوشته می‌شود.

14188 - Magnetic memory حافظه مغناطیسی ۱۴۱۹۰-

Mémoire magnétique

بخشی از حافظه که از خاصیت مغناطیسی ماده برای ذخیره اطلاعات استفاده می‌نماید.

14189 - Main frame چارچوب اصلی ۱۴۱۹۱-

Unité centrale

قسمت اصلی رایانه (مثلاً واحد ریاضی و منطقی یا واحد پردازشگر اصلی)

14190 - Main memory حافظه اصلی - ۱۴۱۹۲

Mémoire centrale

سریعترین وسیله حافظه در رایانه که دستورالعملها در آن اجرا می‌شود.

14191 - Main path مسیر اصلی - ۱۴۱۹۳

Direction principale

مسیر یا راه اصلی که رایانه برای اجرای یک روال در نظر می‌گیرد. این مسیر بستگی به منطق برنامه و یا طبیعت اطلاعات مورد پردازش دارد.

14192 - Mastercard کارت برتر - ۱۴۱۹۴

Carte pilote ou carte en tete

کارتی که حاوی اطلاعات ثابت و یا تعریف شدنی برای کارتهای دیگر است. معمولاً این کارت اولین کارت از گروه کارتهاست.

14193 - Master data اطلاعات پایه؛ داده‌های پایه - ۱۴۱۹۵

Donnée de base

مجموعه‌ای از داده‌ها که به ندرت تغییری در آنها حاصل می‌شود و اطلاعات اصلی برای عملیات پردازش به شمار می‌روند. به عبارت دیگر اطلاعاتی هستند که در پرونده اصلی قرار دارند مانند نام یا شماره و یا نرخ پرداخت برای داده‌های مشخصی و یا شماره کالا، شرح کالا و یا واحد اندازه‌گیری کالا برای داده‌های مربوط به کنترل انبار.

14194 - Master file پرونده اصلی - ۱۴۱۹۶

Fichier de base ou fichier permanent

پرونده و یا نوعی اطلاعات دائمی که معمولاً به تناوب به هنگام در می‌آیند.

14195 - Matching تطبیق - ۱۴۱۹۷

Appariement

فن تطبیق که معمولاً برای بررسی "کد"ها یا رمزها استفاده می‌شود. در این روش "کد"های اختصاصی توسط رایانه با یک رشته "کد"های اصلی برای انتخاب "کد"های نامعتبر تطبیق داده می‌شوند.

۱۴۱۹۸ - برنامه‌ریزی محاسباتی؛ برنامه‌ریزی ریاضی
14196 - Mathematical programming
Programmation mathématique

نک؛ ۱۴۲۵۹

۱۴۱۹۹ - حافظه
14197 - Memory
Mémoire

سازماندهی واحدهای حافظه برای فراخوانی اطلاعات و داده‌ها. انواع حافظه عبارتند از "دیسک"ها، سلولها، استوانه‌ها و یا حافظه‌های "رله"ای. معمولاً به حافظه‌های بسیار سریع که دستورالعملها در آن اجرا شده و داده‌ها در آن مورد پردازش قرار می‌گیرد، حافظه اصلی گفته می‌شود.

۱۴۲۰۰ - گنجایش حافظه
14198 - Memory capacity
Capacité de mémoire

به تعداد عناصر اولیه اطلاعات گفته می‌شود که در دستگاه حافظه جای بگیرد. معمولاً این گنجایش برحسب علائم به شکل خاص و یا کلمات با طول ثابت که در یک حافظه جای می‌گیرد نیز بیان می‌شود.

۱۴۲۰۱ - مجموعه ریز رایانه
14199 - Micro computer set
Micro-processeur ou micro-ordinateur

واحد خاصی که از پیوستن چندین عنصر نظیر واحد پردازشگر اصلی و حافظه مناسبی جهت ذخیره دستورالعملها و تراشه‌های حافظه دیگر برای ذخیره اطلاعات بوجود آمده و می‌توان آن را جهت استفاده خاص برنامه‌ریزی نمود.

۱۴۲۰۲ - رایانه کوچک
141100 - Mini computer
Mini-ordinateur

پردازشگر دودویی موازی با کلمه‌هایی به طول ۱۶ بیت. معمولاً این رایانه از قطعات حافظه ۴ تا ۳۲ هزار کلمه‌ای بهره‌مند است.

۱۴۲۰۳ - "کد"های عملیاتی یادآور
141101 - Mnemonic computer code
Codes mnémoriques d'opérations

نوشتن "کد"های عملیاتی به شکل سمبلیک که آسانتر تراز "کد"های واقعی ماشین به خاطر می‌ماند. این "کد"ها باید قبل از اجرا به "کد"های عملیاتی واقعی ماشین تبدیل شود. این عمل توسط روال "اسمبلی"، تفسیری و یا ترجمه‌ای انجام می‌پذیرد.

141102 - Model output variables ۱۴۲۰۴ - متغیرهای خروجی مدل

Variables de sortie d'un modèle

متغیرهایی که نتیجه یک سیستم شبیه‌سازی شده، به صورت انجام عملیات منتخب، بیان می‌کند. این متغیرها می‌تواند فیزیکی یا اقتصادی باشد.

141103 - Model parameters ۱۴۲۰۵ - "پارامترهای" مدل

Paramètres d'un modèle

متغیرهایی که مؤلفه‌های مختلف مدل و ارتباط آنها را مشخص می‌نماید.

141104 - Model statement ۱۴۲۰۶ - عبارت مدلی؛ جمله نمونه

Instruction de modèle

جمله "سمبلیک" در یک روال ناقص.

141105 - Modular ۱۴۲۰۷ - مدولار، روالی

Modulaire

درجه‌ای از استاندارد کردن مؤلفه‌های سیستم که امکان ترکیب واحدهای هم سازگار را مشخص می‌کند.

141106 - Modularity ۱۴۲۰۸ - "مدولار" بودن؛ روالی بودن

Modularité

شرایطی که در طراحی تجهیزات و یا سیستم کامپیوتری در نظر گرفته می‌شود به نحوی که قسمتهای سخت افزاری و نرم‌افزاری کاملاً مشخص بوده و می‌توان آنها را بدون تعویض یا جابجایی واحد یا بخش خاصی تغییر داده یا اصلاح نمود.

141107 - Modularity, Software ۱۴۲۰۹ - "مدولار"؛ نرم‌افزار

Modularité des programmes

نکته برجسته که مورد روالی بودن و در نتیجه قابل انعطاف بودن سخت‌افزار آن است که به موازات آن اهداف عملیاتی و برنامه‌ریزی برای آن سیستم مدولار باشد. اغلب برنامه‌های موجود در کتابخانه نرم‌افزار در نسخه‌های مختلف عرضه می‌شود تا در سیستمهای به اندازه و پیکربندی مختلف اجرا شود. گفتنی است در مورد نسخه‌های مختلف برنامه‌هایی که برای سیستمهای بزرگ نوشته شده‌اند به نحوی طرح شده‌اند که ظرفیتهای پردازشی سیستمها را افزایش دهد. از طرفی اکثر نرم‌افزارهایی که از کارتهای پانچ شده استفاده می‌کند قادر به استفاده از نوارهای کاغذی هم می‌باشد. بنابراین معمولاً یک آرایه نرم‌افزاری قابل فهم با خاصیت دستیابی تصادفی تهیه می‌شود تا نسخه‌های مختلف و مجزای اغلب برنامه‌ها را

بتوان در نوارهای مغناطیسی ۱/۲۷ یا ۱/۹۰۵ سانتیمتری ذخیره نمود.

141108 - Modulation ۱۴۲۱۰ - "مدول" سازی، تغییر شکل دادن

Modulation

فرآیندی است که توسط آن بعضی از مشخصه‌های یک موج با توجه به مشخصات موج دیگر تغییر می‌کند. این فن برای تطبیق «سیگنال» های ماشینهای اداری با تسهیلات موجود مخابراتی به کار می‌رود.

141109 - Modulation Code ۱۴۲۱۱ - "کد مدول" سازی

Code de modulation

"کد" های دامنه نوسان موج حامل را تعدیل می‌کند.

141110 - Modulator ۱۴۲۱۲ - "مدولاتور" تغییر شکل دهنده

Modulateur

دستگاهی که یک موضوع تکرار شونده را با توجه به طرح از قبل تعیین شده که معمولاً به آن "سیگنال" گفته می‌شود، تغییر داده و اصلاح می‌کند.

نک: ۱۴۲۱۱ و ۱۴۲۱۲

141111 - Module ۱۴۲۱۳ - "مدول"، روال

Module

قطعه‌ای است که به حافظه یا دیگر قطعات ساختاری اضافه می‌شود تا ظرفیت رایانه افزایش یابد.

141112 - Monitor ۱۴۲۱۴ - "مانیتور"؛ نمایشگر

Moniteur

برنامه مشخصی است که از آن برای زمانبندی و کنترل عملیات چندین روال مربوط بهم و یا غیر مربوط بهم که هر یک قسمتی از اجرای عملیات را به عهده دارند استفاده میشود تا وقت رایانه به شکل مؤثرتر و بهینه مصرف شود. یک برنامه نمایشگر ممکن است بصورت زمان واقعی یا غیر از آن طراحی شده باشد.

141113 - Monitor system ۱۴۲۱۵ - سیستم "مانیتور"؛ سیستم نمایشگر

Système moniteur ou système d'exploitation

مجموعه‌ای است از روال‌های سرویس دهنده برای نظارت بر توالی برنامه‌های رایانه. مثلاً سیستم عامل می‌تواند عملیات اشکال زدایی، محاسباتی، ترجمه کردن و تخصیص حافظه را انجام دهد. (این کلمه با سیستم اجرایی هم معنی است)

- ۱۴۲۱۶ - سیستم کنترل نظارت و نمایش 141113 - Monitoring and supervisory control system
Systéms de commande de processus
- سیستمی است که از مفهوم سنجش از راه دور به همراه رایانه‌های زمان واقعی و میانگرهای (واسطه‌های) بین انسان و ماشین برای بیان مسائل عملیاتی و انتقال دستورات کنترل به ایستگاههای دوردست استفاده می‌کند. این دستورات می‌توانند از طریق متصدی صادر شده یا دستگاه بصورت خودکار عمل شود.
- ۱۴۲۱۷ - پردازش چندگانه، چند پردازشی 141114 - Multiprocessing
Multitraitement
- استفاده از چندین کامپیوتر برای آنکه کارهای مختلف را از نظر منطقی یا عملی بین آنها تقسیم نمود تا برنامه‌ها و بخش‌های غیر همزمان و مختلف بصورت همزمان اجرا شوند.
- ۱۴۲۱۸ - پردازنده چندگانه 141115 - Multiprocessor
Multiprocesseur
- کامپیوتری است با چندین واحد ریاضی و منطقی به منظور استفاده همزمان از قابلیت‌های آنها
- ۱۴۲۱۹ - برنامه‌ریزی چندگانه؛ چند برنامه‌ریزی 141116 - Multiprogramming
Multiprogrammation
- فنی است برای نظارت بر عملکرد چندین روال یا برنامه که بصورت همزمان با روی هم‌انداختن قسمت‌هایی از اجرای آنها پیاده میشود و اجازه می‌دهد که بیش از یک برنامه بصورت اشتراک زمانی از مؤلفه‌های ماشین (قسمتهای مختلف ماشین) استفاده نمایند.
- ۱۴۲۲۰ - پس خور منفی، "فیدبک" منفی 141117 - Negative feedback
Rétraction négative
- پس خور یا "فیدبکی" است که بهنگام بروز عدم تعادل در خروجی از آن استفاده می‌کنیم. این "فیدبک" اثر فوق را در ورودی‌های آتی کاهش داده و سیستم را به حالت تعادل می‌رساند.
- ۱۴۲۲۱ - شبکه‌های رایانه‌ای 141118 - Networks (computer)
Réseaux d'ordinateurs
- پیکربندی ارتباط رایانه‌هایی که از لحاظ جغرافیایی مجزا می‌باشند.
- ۱۴۲۲۲ - ماشین "هدف"؛ ماشین مقصود 141119 - Object machine
Machine objet

رایانه‌ای که برنامه‌های وابسته به هدف را اجرا می‌نماید.

141120 - object programme ۱۴۲۲۳ - برنامه‌های هدف، برنامه‌های خروجی مترجم‌ها

Programme objet

برنامه‌ای به زبان ماشین که آخرین خروجی سیستم "کد" گذاری هستند

141121 - object routin ۱۴۲۲۴ - روال هدف؛ روال خروجی مترجم

Routine objet

یک روال زبان ماشین که پس از ترجمه برنامه منبع ایجاد می‌شود.

141122 - Off- line ۱۴۲۲۵ - خارج از خط

Autonome

شرحی است برای یک سیستم یا تجهیزات جانبی و یا وسایل در یک سیستم که عملکرد آنها تحت کنترل واحد پردازشگر اصلی نمی‌باشد.

141123 - Off- line Unit ۱۴۲۲۶ - واحد خارج از خط

Organe autonome

دستگاه‌های ورودی، خروجی و یا کمکی که مستقیماً تحت کنترل واحد پردازشگر اصلی نیستند.

141124 - On- line ۱۴۲۲۷ - روی خط؛ در خط

Connecté

شرحی برای یک سیستم یا تجهیزات جانبی و یا وسایلی در یک سیستم که عملکرد آنها تحت کنترل واحد پردازشگر اصلی است. در این تکنیک اطلاعاتی که در نتیجه کار ایجاد میشود بلافاصله به سیستم پردازش اطلاعات معرفی می‌شوند. این اطلاعات مستقیماً روی خط جریان پردازش و ارتباطات متقابل هستند. نک؛ ۱۴۲۲۸

141125 - On -line Processing ۱۴۲۲۸ - پردازش در خط

Traitment en ligne

مترادف On- line می‌باشد. نک - ۱۴۲۲۷

141126 - On- line Unit ۱۴۲۲۹ - واحد روی خط

Organe connecté

دستگاههای ورودی و خروجی و یا کمکی که مستقیماً تحت کنترل واحد پردازشگر اصلی هستند.

141127 - Open loop ۱۴۲۳۰ - حلقه باز

Boucle ouverte

نک ۱۴۱۸۰

141128 - Open routine ۱۴۲۳۱ - روال باز

Programme ouvert ou sous-programme ouvert

روالی است که می توان آن را مستقیماً و بدون استفاده از عمل پیوند یا فراخوانی، داخل روال بزرگتری جا داد.

141129 - Open Subroutine ۱۴۲۳۲ - زیر روال باز

Sous-programme ouvert

زیر روالی است که مستقیماً داخل برنامه اصلی در جایی که مورد نیاز باشد، آورده می شود.

141130 - Operand ۱۴۲۳۳ - عملوند؛ "اپراند"

Opérande

هر یک از مقادیری که به عنوان ورودی به یک عمل داده می شود و یا به عنوان خروجی از آن عمل گرفته می شود. یک عملوند می تواند شناسه، پارامتر، نتیجه و یا شاخص برای مشخص کردن محل دستورالعمل بعدی باشد.

141131 - Operating ratio ۱۴۲۳۴ - نرخ عملکرد

Taux de disponibilité

نک ۱۴۰۳۲

141132 - Operating system ۱۴۲۳۵ - سیستم عملکرد

Système d'exploitation

بخشی از یک بسته نرم افزاری (برنامه یا روال) که جهت تسهیل عملیات مختلفی نظیر انجام روالهای ورودی و خروجی، مولدهای مرتب کننده و ادغام کننده، روالهای تبدیل اطلاعات و یا آزمایشات، تعریف شده است و از آن استفاده می شود.

141133 - Operation code ۱۴۲۳۶ - "کد" عمل

Code opération

قسمتی از دستورالعملهای رایانه‌ای که به صورت "کد" بوده و عملی را که باید رایانه انجام دهد مشخص می‌کند.

141134 - Operational gaming
Jeux d'entreprises

۱۴۲۳۷ - تصمیم‌گیری عملیاتی؛ بازی عملیاتی

اصطلاحی برای بیان فرآیندی که در آن یک سیستم پیچیده به صورت مدل رایانه‌ای به کار گرفته می‌شود و در این ارتباط با دخالت انسان در نقاط بحرانی، رفتار سیستم تحت اثر مجموعه‌ای از روابط و فرضیه‌ها شبیه‌سازی می‌شود.

141135 - Optimum programming
Programmation optimisée

۱۴۲۳۸ - برنامه‌ریزی بهینه

نوعی برنامه‌ریزی که با توجه به بعضی معیارها، کارآیی سیستم را به حداکثر می‌رساند. این معیارها عبارتند از استفاده حداقل از حافظه، استفاده مشترک از تجهیزات جنبی پردازشگر در حداقل زمان، و یا استفاده از حداقل زمان بین عملیات مختلف.

141136 - Output area
Zone de sortie

۱۴۲۳۹ - ناحیه خروجی

قسمتی از حافظه اصلی که برای ذخیره اطلاعاتی که قرار است به خارج رایانه منتقل شود، اختصاص یافته است.

141137 - Output device
Unité périphérique de sortie

۱۴۲۴۰ - دستگاه خروجی

قسمتی از ماشین که اطلاعات را به شکل ضربه‌های الکتریکی، که پردازش اطلاعات را مشخص می‌کنند، به شکل نتایج دائمی مثل اطلاعات چاپ شده، کارتهای منگنه و نوارهای مغناطیسی تبدیل می‌کند.

141138 - Padding
Remplissage, garnissage

۱۴۲۴۱ - بسط؛ گسترش

افزودن چند "کاراکتر" به یک "رکورد" برای آنکه طول آن به یک مقدار از پیش تعیین شده افزایش یابد تا با روالهایی که با طول مشخص کار می‌کنند آسانتر قابل پردازش باشد.

141139 - Pen(light)control

۱۴۲۴۲ - کنترل با استفاده از قلم (نوری)

Commande par photostyle

قلمی نوری برای ایجاد ارتباط بین عمل کننده و پردازشگر، هرگاه این وسیله قلم مانند به اطلاعاتی که روی صفحه نمایش نشان داده شده اند اشاره نماید، نوری را از لامپ اشعه کاتدی و از طریق شعاع هایی که از محدوده دید قلم می گذرند دریافت خواهد کرد. عکس العمل قلم بهنگام دریافت نور آن است که اطلاعاتی را در ارتباط با قسمتی از تصویر که دریافت نموده به رایانه ارسال می کنند. بدین ترتیب عمل کننده می تواند متنی را اضافه نموده یا حذف کند، و یا کنترل قوی تر بر برنامه داشته باشد و بتواند امکانات مختلف را برای انجام یک عمل انتخاب نماید.

141140 - Peripheral - ۱۴۲۴۳ دستگاه جنبی

Périphérique

وسایل ورودی و خروجی که تحت کنترل مستقیم رایانه نیستند. این وسایل اغلب بهنگام انتقال اطلاعات از نوار مغناطیسی به واسطه های دیگر مورد استفاده قرار می گیرند.

141141 - Peripheral equipment - ۱۴۲۴۴ تجهیزات جنبی

Equipement périphérique

واحدهای مختلف و یا ماشینهای مختلفی که در ترکیب رایانه و یا وصل کردن آنها به رایانه کار می کنند ولی بخشی از خود دستگاه رایانه نیستند. مثل ماشین تحریرها، مرتب کننده ها، دستگاههای نوار خوان و دستگاههای دیگر.

141142 - Positive feedback - ۱۴۲۴۵ پس خور مثبت؛ "فیدبک" مثبت

Rétroaction positive

پس خوراند در شرایطی که طبیعت خروجی ها موجب تقویت ورودیها باشد به نحوی که سیستم به تدریج خود را بازسازی کرده و به حد یک سیستم جدید برسد.

141143 - Printer - ۱۴۲۴۶ چاپگر

Imprimante

یک دستگاه خروجی برای چاپ نتایج کار رایانه به شکل اعداد یا ارقام و یا علائم انواع چاپگرها از حد ماشین تحریرهای معمولی تا چاپگرهای سریع که پیشنهاد قیمت، چکها، صورت وضعیتها و اسناد را با سرعت ۱۰ خط در ثانیه و یا بیشتر چاپ می کنند، متفاوت است.

141144 - Procedure - oriented language - ۱۴۲۴۷ زبان روش گرا

Langage orienté vers le traitement

یک زبان منبع که بر اساس شرح روال گونه قدمهای مختلف در محاسبات رایانه‌ای تنظیم شده است.

141145 - Process پردازش - ۱۴۲۴۸

Traiter

یک اصطلاح عمومی که می‌تواند بیانگر محاسبات، مونتاژ، ترجمه، تفسیر، تولید و غیره باشد.

141146 - Process control کنترل پردازش - ۱۴۲۴۹

Commande de processus

مجموعه عملیاتی که به وسیله انسان یا ماشین و یا هر دوی آنها برای کنترل یک فرایند فیزیکی از ابتدا تا انتها، انجام می‌شود.

141147 - Process limited حدود پردازش - ۱۴۲۵۰

Asservi au traitement

سرعت پردازشگر مرکزی که تنها زمان پردازش را کنترل می‌کند و نظارتی بر سرعت یا تواناییهای ورودیها و خروجیها ندارد.

141148 - Processor پردازشگر - ۱۴۲۵۱

Unité centrale, processeur

وسیله‌ای که قابلیت دریافت اطلاعات، انجام عملیات مختلف با آنها و نتایج را، معمولاً با استفاده از یک برنامه ذخیره شده در آن دارا می‌باشد.

141149 - Programme برنامه - ۱۴۲۵۲

Programme

طراحی برای حل خودکار یک مسئله یک برنامه کامل شامل طرحهایی برای برداشت رونوشت اطلاعات، کدگذاری آن برای رایانه و تصمیم‌هایی برای جذب نتایج به سیستم می‌باشد. فهرستی از دستورالعمل‌های کدگذاری شده را روال می‌نامند.

141150 - Programme assembly برنامه "اسمبلی" - ۱۴۲۵۳

Programme d'assemblage

رایانه‌ای که روی اطلاعات ورودی نمادی عمل می‌کند تا دستورالعمل‌های ماشینی را تولید نماید و این کار را با عملیاتی نظیر: ترجمه "کد" های عملیاتی نمادی به دستورالعمل‌های قابل اجرا توسط رایانه، تخصیص محل در حافظه اصلی برای دستورالعمل‌های متوالی، یا محاسبه آدرس‌های نمادی دقیق از آدرس‌های

نمادی انجام می دهد. یک اسمبلر بطور کلی، مورد به مورد برنامه را از شکل دستورالعملهای نمادی ورودی به شکل دستورالعملهای ماشینی تبدیل کرده و تعدادی دستورالعمل به اندازه تعداد دستورالعملهایی که در کد نمادی وجود داشته اند ایجاد می کند (این کلمه با روال «اسمبلی» هم معنی بوده و در ارتباط با مترجم است). (Assembley Routin, compiler)

141151 - Programmer
Programmeur
۱۴۲۵۴ - برنامه نویس؛ برنامه ساز

۱- شخصی است که برای رایانه برنامه تهیه می کند.
۲- شخصی است که روالها و نمودارهای گردش را برای حل یک مسئله آماده می کند و ممکن است برنامه نویسی و اشکال زدایی برنامه ها را نیز انجام دهد.

141152 - Programming
Programmation
۱۴۲۵۵ - برنامه نویسی؛ برنامه سازی

۱- فرآیند تولید برنامه.
۲- هنر کاهش تصمیم گیریها برای حل یک مسئله و تبدیل آن به دستورالعملهایی که ماشین می تواند آنها را قبول کند.

141153 - Programming dynamic
Programmation dynamique
۱۴۲۵۶ - برنامه ریزی پویا

نک ۱۳۰۷۰

141154 - Programming heuristic
Programmation heuistique
۱۴۲۵۷ - برنامه ریزی اکتشافی، برنامه ریزی ابتکاری

اغلب برنامه ها "الگوریتمی" می باشند، بدین صورت که مجموعه ای از شرایط مختلف را، رایانه تنظیم نموده و تا مسیر موجود از طریق برنامه با توجه به ورودیهای دریافتی دنبال کند. در واقع تحت یک برنامه اکتشافی چندین راه حل ممکن در هر بخش از برنامه، بهترین راه حل را برای آن محاسبه نموده و سپس به بخش بعدی برنامه می رود. اساساً برنامه ریزی ابتکاری مشابه تکنیک حل مسائل به روش سعی و خطاست که ما در زندگی روزمره از آن استفاده می کنیم.

141155 - Programming , linear
Programmation linéaire
۱۴۲۵۸ - برنامه ریزی خطی

نک ۱۳۱۲۶

- 14256 - Programming, mathematical
 Programmation mathématique
 فنی است برای پیدا کردن حالت بهینه یک تابع چند متغیری، وقتی که در معرض محدودیتهایی به شکل معادلات یا نامعادلات قرار داشته باشد. این اصطلاح به مسائلی اطلاق می شود که به دلیل پیچیده بودن برای حل آنها، رایانه مورد نیاز است.
- 14257 - Programming , optimum
 Optimisation de la programmation
 نک ۱۴۲۳۸
 برنامه ریزی بهینه
- 14258 - Programming , serial
 Programmation en série
 برنامه نویسی رایانه که به توسط آن در یک زمان معین فقط یک عمل ریاضی یا منطقی قابل اجرا باشد. مثل عملیات پشت سر هم .
- 14259 - Pseudo code
 Pseudo-code
 دستورالعملهای رایانه ای هستند که به زبان الفباء عددی یا زبان نمادی توسط برنامه نویس نوشته می شوند. این دستورالعملها لزوماً نباید عملیات رایانه را بیان کنند. این دستورالعملها می بایست به شکل زبان ماشین درآمده و سپس آدرسهای دقیق به آنها نسبت داده شود. این عملیات قبل از اینکه برنامه به شکل کامل شده و یا مونتاز شده درآید و رایانه بتواند از آنها برای پردازش داده ها استفاده کند، انجام می شوند.
- 14260 - Pseudo instruction
 Pseudo-instruction
 گروهی از "کاراکتر" ها که قالب عمومی آنها به شکل دستورالعملهای رایانه است ولی هرگز توسط رایانه به عنوان یک دستورالعمل واقعی اجرا نمی شوند.
- 14261 - Punch card
 Carte mécanographique
 یک ورق مقوایی دارای شکل و اندازه ثابت که برای منگنه اطلاعات معنی دار روی آن و عملیات مکانیکی مناسب است. سوراخهای منگنه شده توسط برسهای سیمی بصورت الکتریکی و توسط انگشتهای فلزی بصورت مکانیکی و یا توسط سلولهای نوزی بصورت نوری - الکتریکی قابل تشخیص هستند. (مربوط

است به کارتهای ۸۰ ستونی و ۹۰ ستونی)

۱۴۲۶۵ - کارت منگنه شده

141163 - Punched card

Carte Perforée

کارتی است که یک سر سوراخ روی آن، نشانگر اطلاعات است.

۱۴۲۶۶ - منگنه زن

141164 - Punch - card machine, or card - punch unit

Perforateur de cartes

ماشینی که کارتها را در محلهای طراحی شده سوراخ می کند و بدینوسیله می توان اطلاعاتی را روی آن ذخیره نمود و یا اطلاعات دریافت شده را به ماشین و یا وسیله دیگری انتقال داد.

۱۴۲۶۷ - شبکه انتقال داده ها

141165 - Pure carrier networks

Réseaux de transmission de données

شبکه هایی که منحصراً برای انتقال اطلاعات به کار می رود.

۱۴۲۶۸ - صف

141166 - Queue

File d'attente

نوسان تصادفی سرعت دریافتها یا سرعت سرویس یا هر دو که غالباً باعث می شود ورودیها در یک خط انتظار برای گرفتن سرویس باشد.

۱۴۲۶۹ - نظم و مقررات صف بندی

141167 - Queueing discipline

Régulatin des files d'attente

شرحی است برای اینکه ورودی بعدی چگونه از صف انتخاب شود.

۱۴۲۷۰ - حافظه با دستیابی اتفاقی

141168 - Random-access storage

Mémoires a accès sélectif

نوعی دستگاه حافظه که در آن دستیابی به اطلاعات مستقل از محل قرار گرفتن آن اطلاعات است، اعم از اینکه دارای آدرس دقیق یا آدرس وابسته به اطلاعات مرجع قبلی باشد.

۱۴۲۷۱ - خواننده

141169 - Reader

Lecteur

وسیله ای که اطلاعات را از یک قالب حافظه به شکل قالب دیگری درمی آورد.

141170 - Real time

۱۴۲۷۲ - زمان واقعی

Temps réel

عملکرد یک محاسبه در یک زمان واقعی، بنحوی که نتایج محاسبات به راهنمایی فرایند فیزیکی آن محاسبه بستگی داشته باشد. به ترتیبی که نتایج محاسبات برای هدایت فرایند فیزیکی بتواند مورد استفاده قرار گیرد.

141171 - Real - time operation

۱۴۲۷۳ - عملیات زمان واقعی

Fonctionnement en temps réel

سیستم پردازش داده‌ها همزمان با یک فرایند فیزیکی، بنحوی که نتایج حاصل از پردازش داده‌ها برای عملیات فیزیکی مفید واقع شود.

141172 - Record

۱۴۲۷۴ - ثبت؛ ضبط؛ «رکورد»

Enregistrement

۱- مجموعه‌ای از یک یا چند زمینه متوالی که در ارتباط با یک موضوع خاص باشد مثلاً حقوق یک کارمند. اگرچه طول یک «رکورد» حتماً نباید به اندازه طول یک «بلوک» باشد ولی معمولاً چنین سازماندهی به کار برده می‌شود.
۲- فهرستی از اطلاعات که معمولاً به شکل چاپ شده و یا قابل چاپ‌اند مانند خروجی از مترجم که دارای فهرستی از عملیات و محل قرار گرفتن آنها در روال نهایی بوده و شامل اطلاعاتی است که قسمت‌بندی حافظه و تخصیص آن به روال مفروض را مشخص می‌کند.
۳- نسخه برداری اطلاعات بوسیله تغییر شرایط، خواص یا شکل فیزیکی «سیستماتیک» دستگاه حافظه مثل قراردادن اطلاعات توسط نقاط مغناطیسی روی استوانه یا نوار مغناطیسی.
۴- گروهی از واقعیتها یا زمینه‌های اطلاعاتی که به عنوان یک واحد در نظر گرفته می‌شود. بدین ترتیب فهرستی از اطلاعات همواره به شکل چاپ شده یا قابل چاپ موجود است.

141173 - Record gap

۱۴۲۷۵ - فضای بین ضبط، فضای ثبت، فضای «رکورد»

Espace interblochs

فواصلی بین «رکورد»های روی نوار که معمولاً به علت شتاب یا کندی سرعت چرخش نوار بهنگام مرحله نوشتن ایجاد می‌شود.

141174 - Recursion

۱۴۲۷۶ - بازگشت

Récurrence

تکرار متوالی یک یا گروهی از عملیات.

141175 - Redundancy حشو و زواید؛ حاشیه‌ها
Redondance

۱- در انتقال اطلاعات، زواید در واقع حاصل تقسیم محتوای اطلاعات پیام ناخالص به اطلاعاتی است که می‌توان بدون حذف اطلاعات ضروری، آنها را دریافت نمود. از لحاظ عددی مقدار این زواید عبارتست از عدد یک منهای نسبت اطلاعات خالص به کل اطلاعات که معمولاً برحسب درصد بیان می‌شود.
۲- اطلاعات اضافی که می‌تواند به منظور تشخیص صحت ارقام و یا کلمات جابه‌جا شده در کامپیوتر مورد استفاده قرار گیرد.

141176 - Redundancy check بازبینی افزونگی
Contrôle par redondance

بازبینی اطلاعات با استفاده از عناصر اضافه شده که تنها به منظور بازبینی زواید به کار می‌رود. بازبینی همپایگی، رقمی و کنترل و بررسی محلی، نمونه‌هایی از بازبینی افزونگی می‌باشد.

141177 - Register ثبات
Registre

۱- سخت‌افزاری برای ذخیره یک یا چند عبارت رایانه. معمولاً ثبات‌ها وسایل حافظه با سطح دستیابی صفر می‌باشد.
۲- اصطلاحی برای تخصیص یک واحد رایانه‌ای ویژه به منظور ذخیره گروهی از "بیت‌ها و یا کاراکترها"

141178 - Relative address نشانی نسبی
Adresse relative

نشانی یک دستورالعمل ماشین که به یک مبدا وابسته باشد مانند $R+15$ که در واقع مرتبط به R مبدأ می‌باشد، به طوری که نیازی به نامگذاری دستورات به شکل نشانی ماشین $R+$ نباشد.

141179 - Relative code "کد" وابسته
Code relatif

"کد"ی که در آن تمام آدرسها با توجه به یک محل دلخواه انتخاب شده، مشخص و یا نوشته می‌شود. به عبارت دیگر تمام آدرسها به صورت زبان ماشین و به شکل نمادی در این "کد" معرفی می‌شود.

141180 - Relocate جابجایی، انتقال محل
Translator

اصلاح دستورالعملهای یک روال به نحوی که بتوان آن روال را به محل دیگری انتقال داده و در آن محل اجرا نمود.

141181 - Report generator ۱۴۲۸۳ - تولید کننده گزارش

Programme d'édition

نرم افزاری است برای رایانه ای با: شکل و مشخصات، جزئیات پرونده ورودی، خروجی، ورودیهای مرتب شده، قوانین و روالهای ورودی و خروجی و سایر اطلاعات که قادر به تولید گزارشهای خروجی باشد.

141182 - Reproducing unit ۱۴۲۸۴ - واحد تولید مجدد

Reproductrice

واحدی که مجموعه جدیدی از اطلاعات پرونده را از یک دسته کارتهای اولیه، روی کارتهای جدید منگنه می کند. کارتهای جدید می تواند رونوشت دقیقی از کارتهای قبلی باشد و یا بر حسب نیاز اصلاح شود. در خلال تولید مجدد، می توان اطلاعات اضافه ای را روی کارت با توجه به نیاز، منگنه نمود و یا ستونهای مختلفی از کارت را حذف کرده و یا تغییر داد.

141183 - Restart ۱۴۲۸۵ - شروع مجدد

Reprise

بازگشت به نقطه قبلی در یک برنامه و انجام دوباره عملیات از آن نقطه.

141184 - Scan ۱۴۲۸۶ - پویش

Analyser, Balayer, Tester

۱- بررسی اطلاعات ذخیره شده برای یک منظور خاص مثلاً به منظور تعیین یا آرایش.
۲- بررسی حالت خطوط انتقال یا مسیرهای ورودی و خروجی دیگر برای اطمینان از ارسال دریافت اطلاعات.

141185 - Scanner, interrupt ۱۴۲۸۷ - پویشگر؛ بررسی کننده

Analyseur d'interruptions

دستگاههای خارجی مرتباً به دلیل درخواستهای (وقفه) بررسی می شود. هر گاه دستگاه آدرس داری درخواست وقفه کند، چنانچه این دستگاه آدرس دار، دارای اولویت نباشد، پویشگر رایانه تعداد درخواستها را می شمارد. بهنگام درخواست وقفه، پویشگر در همان آدرس متوقف شده و سپس مبادرت به وقفه در برنامه رایانه ای می کند.

141186 - Scanner , optical ۱۴۲۸۸ - پوشگر نوری

Lecteur optique

پوشگر نوری، دستگاهی ورودی و در اتصال به خطی است که می تواند با رایانه کار کند. پوشگر می تواند "کاراکتر" های مشخصی را تشخیص داده و چندین هزار از اطلاعات و مستندات یک خطی را در هر دقیقه بخواند. یک پوشگر می تواند محدوده گسترده ای از اقلام (کالاهای انباری) را از نظر اندازه و وزن قبول کند. اطلاعات این اقلام از طریق آن به واحد کنترل ارسال و در آنجا به زبان ماشین تبدیل می شود.

141187 - Scanner , visual ۱۴۲۸۹ - بررسی گر بصری

Lecteur visuel

وسیله ای که عمل بررسی را به صورت نوری انجام داده و پیامهای قیاسی و یا رقمی تولید می کند.

141188 - Scanning ۱۴۲۹۰ - پوش

Balayage

عمل مقایسه متغیرهای ورودی برای تشخیص یک عمل خاص

141189 - Scheduling systems ۱۴۲۹۱ - نظامهای زمانبندی

Systèmes de planification

نظامهایی برای رایانه های بزرگ به منظور پیش بینی برنامه هایی که به تصمیماتی برای تثبیت شرایط فنی واحد عملیاتی منتهی گردد.

141190 - Seek ۱۴۲۹۲ - جستجو - یافتن

Recherche, Positionnement

این اصطلاح در واقع دلالت دارد بر یافتن "رکورد" های خاص یک پرونده با دسترسی اتفاقیها. تعداد جستجوها در واقع همان تعداد "رکورد" هایی است که قبل از پیدا شدن باید جستجو می شد.

141191 - Selectors ۱۴۲۹۳ - انتخابگرها، گزینشگرها

Sélecteurs

کلیدهای خودکار به منظور تامین انعطاف قابل ملاحظه در پردازش رایانه ها. رایانه در خلال اجرای برنامه، تعداد زیادی مقادیر و عملیات را در نظر گرفته و مناسب ترین را با توجه به "کد" های ورودی انتخاب نموده و نسبت به آن، خروجی مناسب تامین می کند. این کلیدها به رایانه اجازه می دهد تا از قدمهای اولیه برنامه با عوامل و توابع و عملیات جدید مجدداً استفاده کند.

- 141192 - Self organizing ۱۴۲۹۴ - خودسازماندهی
 Auto-organisateur
 قابلیت سازماندهی خودکار در رابطه با یک توالی منطقی یا اولویت اجرای دستورها.
- 141193 - Self organizing machine ۱۴۲۹۵ - ماشین خودسازنده
 Machine auto-organisatrice
 نوعی از ماشینها که مشخصه آنها توسط یک متغیر شبکه‌ای و به صورتی که خود دستگاه عناصر را سازماندهی می‌کند، بدون این که دخالت دیگری برای اطمینان از صحت عملیات مورد نیاز باشد.
- 141194 - Seperator ۱۴۲۹۶ - جداساز
 Séparateur
 پرچمی که اقلام اطلاعاتی مختلف را جدا و سازماندهی می‌کند.
- 141195 - Sensor ۱۴۲۹۷ - دریافتگر
 Capteur
 وسیله‌ای که رایانه را قادر به دریافت اطلاعات قیاسی نظیر درجه حرارت، جریان، فشار و غیره می‌سازد
- 141196 - Sequence ۱۴۲۹۸ - توالی
 Séquence
 تعیین اولویت دلخواه برای مجموعه‌ای از نمادها، مثل توسعه اقلام اطلاعاتی یا عملیاتی یک قانون مشخص .
- 141197 - Sentinel ۱۴۲۹۹ - اشاره‌گر
 Sentinelle, marque
 با کلمه پرچم مترادف است، نک . ۱۴۱۲۶
- 141198 - Signal ۱۴۳۰۰ - پیام
 Signal
 حادثه، پدیده و یا کمیت برقی که اطلاعاتی را در رابطه با یک نقطه نسبت به نقاط دیگر دربر دارد.
- 141199 - Simulation ۱۴۳۰۱ - شبیه‌سازی
 Simulation

روش آزمایشی یک سیستم عملیاتی با استفاده از مدل‌های ریاضی و یا فیزیکی که به صورت واقعی وجود دارد و یا با استفاده از مسائل معین با روش زمان توالی درست همانطور که سیستم عامل واقعی آنها را انجام می‌دهد.

۱۴۳۰۲ - شبیه‌ساز
141200 - Simulator
Simulateur

- ۱- برنامه یا روالی که با یک مدل ریاضی مرتبط بوده و یا یک مدل فیزیکی را ارائه می‌دهد.
- ۲- روالی که روی یک رایانه اجرا شده یا آغازگر عملیات رایانه دیگری می‌باشد.

۱۴۳۰۳ - تصویر فوری
141201 - Snapshot
Impression sélective

نسخه چاپ شده پویا از اطلاعات منتخب موجود در حافظه که در حین اجرای عملیات محاسباتی برای نقاط آزمون وجود دارد.

۱۴۳۰۴ - تخلیه تصویر فوری
141202 - Snapshot dump
Vidage sélectif

نوعی برنامه حافظه رایانه که در نقاط خاص بهنگام اجرای کار توسط ماشین صورت می‌گیرد.

۱۴۳۰۵ - نرم‌افزار
141203 - Software
Logiciel

اهداف برنامه‌ریزی گوناگون که برای تسهیل در کار خریداران و بالا بردن بازده تجهیزات و عملیات توسط تولیدکنندگان تامین می‌گردد.

۱۴۳۰۶ - رایانه مبدا
141204 - Source computer
Ordinateur de compilation

رایانه‌ای که به منظور تامین مسائلی به عنوان ورودی به سایر رایانه‌ها به کار برده می‌شود.

۱۴۳۰۷ - مرتب کردن
141205 - Sorting
Tri

فرآیندی برای مرتب کردن اطلاعات به صورت دلخواه بر طبق قواعد با توجه به کلید یا فرضیه‌ای که هر عنوان را دربر می‌گیرد.

- 141206 - Specification
Spécification
در برنامه‌ریزی ، برای محاسبه و بیان عملکرد عملیات پردازشی نیاز به تعاریف دقیق "رکورد"ها و برنامه‌ها می‌باشد.
- 141207 - Source language
Langage source
یک مترجم زبان مثل "فورترن" است که در آن دستورالعملهایی به زبان ماشین با استفاده از روالهای مترجم بدست آمده‌اند.
- 141208 - Storage capacity
Capacité (de) mémoire
تعدادی از واحدهای اطلاعاتی که بتوان آن را در هر زمان در یک دستگاه حافظه مفروض ذخیره نمود. این ظرفیت برحسب اصطلاحات مختلفی نظیر "بیت" ها "کاراکتر"ها و یا واژه‌ها بیان می‌شود.
- 141209 - Storage
Mémoire, Stockage
اصطلاحی برای هر وسیله که قابلیت نگهداری اطلاعات را داشته‌باشد. (نک؛ ۱۴۱۹۹)
- 141210 - Stripped mini
Mini-ordinateur réduit
رایانه کوچک کاملی با ظرفیت ۱ تا ۴ کیلو (۸ بیتی) حافظه و یک مجموعه عملکرد.
- 141211 - Stylus, or lightpen
Stylet, ou photostyle
وسيله قلم مانندی که هرگاه به اطلاعات نمایان شده روی صفحه اشاره کند، نوری را از لامپ اشعه کاتدی و از طریق شعاع‌هایی که از میدان قلم می‌گذرد دریافت خواهد کرد. عکس‌العمل قلم بهنگام دریافت نور، آن است که اطلاعاتی در ارتباط با قسمتی از تصویر که دریافت نموده به کامپیوتر ارسال می‌کند. بدین ترتیب متصدی می‌تواند متنی را اضافه و یا کنترل قوی تری را روی برنامه اعمال نموده و بتواند امکانات مختلف را برای انجام یک عمل انتخاب نماید.

141212 - Subroutine ۱۴۳۱۴ - زیر روال

Sous-programme

روال سازماندهی شده‌ای که می‌توان کنترل را از یک روال بزرگتر و برتر طوری به آن منتقل نمود که پس از اجرای آن نتایج انجام زیر روال و کنترل به روال برتر باز گردد. معمولاً به چنین زیر روالی، یک زیر روال بسته گویند.

141213 - Support systems ۱۴۳۱۵ - نظامهای پشتیبانی

Systèmes d'assistance

نظامهای نرم‌افزاری هستند که از آنها برای توسعه یا حمایت از عمل ترجمه در یک ماشین، روال یا زبان وابسته به مسائل، استفاده می‌شود.

141214 - Supervisor ۱۴۳۱۶ - ناظر

Superviseur

روال اجرایی، معمولاً برنامه روال ناظر یک روال اجرایی است.

141215 - Symbolic address or floating address ۱۴۳۱۷ - نشانی نمادی یا نشانی شناور

Adress symbolique, ou adress relative

برچسبی است که یک کلمه، تابع، یا اطلاعات دیگر را بدون اطلاع از محل قرار گرفتن این اطلاعات در روال مشخص می‌کند، معمولاً به آن آدرس شناور نیز گفته می‌شود.

141216 - Symbolic coding ۱۴۳۱۸ - "کد" گذاری نمادی

Codage symbolique

نوشتن برنامه به هر زبانی به غیر از زبان اصلی ماشین.

141217 - Symbolic programming ۱۴۳۱۹ - برنامه‌ریزی نمادی

Programmation symbolique

استفاده از نمادهای دلخواه به منظور معرفی نشانیها برای سهولت برنامه‌ریزی.

141218 - symbolic debugging ۱۴۳۲۰ - خطا زدایی نمادی

Mise au point (en langage) symbolique

دستورات نمادی یا دستورالعملهای درشتی هستند که از آنها برای کمک به خطا زدایی برنامه استفاده می‌شود.

- 141219 - Symbol table
Table des étiquettes
نمایشی برای دسته‌بندی تعدادی نماد نسبت به نمادها یا اعداد دیگر.
- 141220 - System, macro - instruction
Macro - instructions, système
اغلب دستورالعملهای ماکرو روال ترجمه را کنترل می‌کنند و بدین ترتیب نیازی به ایجاد برنامه‌های به زبان واقعی ماشین یا دستورالعملهای ماشین، با وجود دستورالعمل‌های ماکرو، نمی‌باشد.
- 141221 - Systems design
Analyse organique
طراحی نظام‌ها
تنظیم و شرح تصویری طبیعت و محتوای ورودی، فایل‌ها، روال‌ها و خروجی است که در آن ارتباطات لازم بین روال‌ها و فرآیندها نیز مشخص شده است.
- 141222 - Tapereader
Lecteur de bande
نوارخوان
وسیله‌ای که قادر است اطلاعات منگنه شده روی کارت کاغذی و یا ذخیره شده روی نوار مغناطیسی را بخواند.
- 141223 - Terminal
Terminal
پایانه
نقطه‌ای که در آن اطلاعات می‌تواند به یک شبکه داخل شده و یا از آن خارج شود. یک وسیله ورودی و خروجی که طوری طراحی شده که اطلاعات مربوط به کاری را که باید انجام شود به عنوان ورودی به نظامی که خود جزیی از آن است ارسال داشته و یا از آن دریافت دارد.
- 141224 - Terminal data
Modem
پایانه داده‌ها
وسیله‌ای که وظیفه‌اش تغییر شکل و رمزگشایی اطلاعات بین دستگاههای ورودی و خروجی و خط انتقال اطلاعات است.
- 141225 - Timer
Horloge
زمان سنج

زمان سنج وسیله‌ای است که رایانه را قادر می‌سازد تا وقت صرف شده برای هر گام را تشخیص داده و پس از طی زمان مشخص، رایانه را برای انجام کارهای دیگر راهنمایی می‌کند.

۱۴۳۲۸ - تقسیم زمان، تسهیم زمان

141226 - Time - sharing

Temps partagé

فنی که به کمک آن تعدادی دستگاه پایانه‌ای جهت انجام عملیات ورودی، پردازش اطلاعات و تولید خروجی از یک رایانه مرکزی به طور همزمان استفاده می‌کنند. نک ۱۴۲۱۹

۱۴۳۲۹ - حافظه فیلم نازک

141227 - Time - Film memory

Mémoire à couche mince

نوعی دستگاه حافظه که از تعدادی صفحه مغناطیسی نازک درست شده که بر روی پایه‌ای غیر مغناطیسی قرار گرفته‌اند. طرز کار این نوع حافظه مشابه حافظه سلولی است.

۱۴۳۳۰ - واحد پایانه

141228 - Terminal unit

Poste terminal

بخشی از تجهیزات یک کانال ارتباطی که می‌توان از آن، هم به عنوان کانال خروجی و هم به عنوان کانال ورودی استفاده نمود.

۱۴۳۳۱ - پذیرش ابهام

141229 - Tolerance of ambiguity

Tolérance d'ambiguïté

مشخصه‌ای که به توانایی فرد برای تصمیم‌گیری در شرایطی که یک برنامه خودکار به اطلاعات بیشتر نیاز دارد و بدون آن نمی‌تواند پیشرفت نماید، منتهی می‌شود.

۱۴۳۳۲ - سیستم کلی؛ سیستم جامع

141230 - Total system or integrated system

Système intégré

اغلب سیستم مجتمع نامیده می‌شود. طرحی برای قرار دادن همه بخشهای عملیاتی مهم و با ارزش یک سازمان تحت کنترل کامل یا جزئی رایانه‌ها. نظام زمان واقعی، پیکربندیها و مجموعه داده‌های بی‌واسطه و فوری، پردازش و تولید، همگی با مفهوم نظام مجتمع سازگار هستند.

۱۴۳۳۳ - برچسب دنباله

141231 - Trailing label

Label fin

محتویات انتهای نوار که خلاصه‌ای از اطلاعات موجود در آن فایل را فهرست می‌کند.

- 141232 - Transducer
Transducteur
وسيله‌ای که فرمی از انرژی را به فرم دیگر تبدیل می‌کند. برای مثال می‌توان انرژی بلور کوارتز مستقر در جیوه را به انرژی الکتریکی و یا انرژی الکتریکی را به انرژی صوتی تبدیل کرد. این فرآیند در خطوط تأخیری صوتی در نظامهای حافظه رایانه‌ای انجام می‌شود.
- 141233 - Transistor
Transistor
یک دستگاه نیمه هادی غیرخطی که قادر به تقویت علایم است.
- 141234 - Translating routine
Programme de traduction
۱۴۳۳۶ - روال مترجم
نک. ۱۴۳۳۷
- 141235 - Translator (Translating routine)
Traducteur
۱۴۳۳۷ - مترجم یا روال ترجمه
برنامه‌ای که ورودی آن رشته‌ای از احکام بیان شده به یک زبان و خروجی آن معادل همان احکام به زبانی دیگر است.
- 141236 - Update
Mettre a Jour
۱۴۳۳۸ - بهنگام‌سازی
اصلاح و تغییر پرونده اصلی، با اطلاعات کنونی بر طبق یک روال ویژه
- 141237 - Utility functions
Fonctions utilitaires
۱۴۳۳۹ - توابع کمکی
عملیات کمکی نظیر جستجوی نوار، نسخه‌برداری فایل‌های نوار، تبدیل رسانه و تخلیه حافظه و نوار
- 141238 - Utility system
Système utilitaire
۱۴۳۴۰ - نظام کمکی
نظام یا برنامه‌ای که برای اجرای تسهیلاتی نظیر انتقال از نوار به کاست، نوار به چاپگر و سایر عملیات یا زیر عملیات جانبی به کار می‌رود.

141239 - Verifier

۱۴۳۴۱ - تصدیق کننده

Vérificatrice

دستگاهی که برای تصدیق نتایج کلیدهای منگنه به کار برده می شود.

141240 - Visual scanner

۱۴۳۴۲ - پوشگر چشمی

Lecteur optique

نک. ۱۴۲۸۹

141241 - Vocabulary

۱۴۳۴۳ - مجموعه ای از لغات

Vocabulaire

فهرستی از رمزها یا دستورهای عملیاتی که برای برنامه نویسی و برای یک مسئله مشخص و برای یک کامپیوتر مشخص قابل دسترس است.